

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικῶν δρα. 10. Ἐξωτερικῶν φρ. χρυσῶν 10.
Πᾶς συνδρομητὴς θεωρεῖται καὶ μέλος ἔργων.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ Α' Β' ΚΑΙ Γ ΕΤΟΥΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Δραχμαὶ 10 ἐν τῇ ἔσωτερικῇ καὶ φράγκα χρυσῶν 10
ἐν τῇ ἔξωτερικῇ. Εἰς τοὺς ἐγγραφομένους δὲ νέους
συνδρομητὰς καὶ αὐτὸντας τὰ σώματα καὶ τῶν
τριῶν ἐτῶν ἀποστέλλονται ταῦτα ἐπὶ προπλη-
ρωσῆι δραχ. ἢ φρ. χρυσῶν 15.

Συνδρομητὰ ἐγγράφονται εἰς τὸ κατῴσιμα τοῦ
Συλλόγου ἐν συνοικίᾳ Πλάκας παρὰ τῇ Δημοτικῇ Σχο-
λῇ, ὁδὸς Φλίσσα, ἀριθ. 5, καὶ εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα
«Ἀνίστη Κωνσταντινίδου».

ΠΑΣΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΕΠΙΓΡΑΦΕΤΑΙ

Συλλογὸν «Ἀναπλάσεως» Ἀθῆνας.
Collège «Anaplasis» Athènes.

Πᾶσα δωρεὰ πρὸς τὸν Σύλλογον ἢ πρὸς τὸ ταμεῖον
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἢ πᾶσα συνδρομὴ πρὸς τὸ
περιοδικὸν πέμπεται πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Ἀνα-
πλάσεως Δημηροπολίτην Ἀθηναίων κ. Γερμανὸν ἢ πρὸς
τὸν Ταμίαν τοῦ Συλλόγου κ. Γ. Σ. Κυπαρισίωσιν συμ-
βολαιογράφον.

Τὰ πεμπόμενα χειρόγραφα δημοσιεύμενα καὶ μὴ
δὲν ἐπιαιτρεῖονται.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - Γ. Ε. ΜΕΣΟΛΩΡΑΣ - ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ
ΕΚ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1891.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἐν προοίμιον τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως»
πρὸς τὰ ἀξιότιμα μέλη καὶ τοὺς κυρίους συνδρομητὰς
αὐτοῦ. — Μεγαλεῖον καὶ δόξα τοῦ ὀνόματος Ἰη-
σοῦς Λόγος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κεφαλληνίας Σπυρί-
δωνος — Ὁ χρυσὸς αἶθρ' τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας
καὶ γραμματιολογίας ὑπὸ Γ. Β. Μεσολωρᾶ. — Ὁ πρω-
τόμαρτος Στέφανος, ὑπὸ Δ. Μαρίνου. — Περὶ πρεσβείας
τῶν ἡγίων, ὑπὸ Σ. Μικελῆ. — Σχολεῖον πραγματικῆς ἠθι-
κῆς. — Ἐπιστολὴ Γ. Σκαλισσοῦνη. — Δελτίον βιβλιοθη-
κῆς. — Δηλώσεις. — Ἀλληλογραφία.

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ», ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΞΙΟΤΙΜΑ ΜΕΛΗ

καὶ τοὺς κυρίους συνδρομητὰς αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ πολλὰ ἐργάσασθαι ἐπ' ἐσχάτων
ἐν διαφόροις ἐφημερίσιν καὶ πολλαχῶς διε-
δόθησαν περὶ τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀνα-
πλάσεως», τὸ Προεδρεῖον αὐτοῦ κηθόμενον
τοῦ λεροῦ σκοποῦ, τῆς ἀγαθῆς ὑπολήψεως
καὶ τῶν ὀλικῶν συμφερόντων τοῦ Συλλό-
γου καθῆκον ἡρεῖται νὰ διαβεβαιώσῃ διὰ
τοῦ παρόντος φύλλον τῆς «Ἀναπλάσεως»
τὰ πανταχοῦ ἀξιότιμα Μέλη καὶ τοὺς φί-
λους συνδρομητὰς αὐτῆς, ὅτι τὸ Συμβού-
λιον αὐτοῦ ἔχον ὑπ' ὄψει τὴν ἐκθεσὶν τῆς

ἐπὶ τούτῳ ἐξελεγχάσης τὰ τῆς διαχειρίσεως
τῆς περιουσίας τοῦ Συλλόγου πενταμελοῦς
Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ ἐξήγαγεν ὅτι ἀνωμαλία
ὄπηξε περὶ τὴν τήρησιν τῶν βιβλίων ἕνεκα
τῆς περὶ τὴν λογιστικὴν τέχνην ἀδαημο-
σύνης τῶν διαχειρισμένων τὰ τοῦ Συλλό-
γου. Ἄλλ' οὐχ ἦττον ἐπιθυμοῦν τὸ Συμ-
βούλιον νὰ ἔρῃ ἀπὸ τοῦ μέσου καὶ τὴν ἐλα-
χίστην ὑπόνοιαν περὶ τῶν ἄλλως μετὰ ζή-
λου ἀξιεπαύτως ἐργασμένων ὑπὲρ τοῦ Συλ-
λόγου ὑπέβαλε τὰ σχετικὰ τούτου ἔργα
καὶ τὰ λογιστικὰ βιβλία μετὰ τῆς εἰρημένης
ἐκθέσεως εἰς τὴν Δικαιοσύνην τοῦ Κράτους,
ἵνα διὰ τῶν ἀρμοδίων προσώπων σαφη-
σθῇ ἡ ὑπόθεσις ἀκριβέστερον καὶ προκλύψῃ
ἐκ τούτου αὐτῆ τοῦ πράγματος ἡ ἀλήθεια.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ τὸ Προεδρεῖον
δικαιστοῖ ὅτι ὁ «τῆς Ἀναπλάσεως» Σύλ-
λογος ὑφίσταται πάντοτε, ὡς καὶ πρότερον,
τεθεὶς ἤδη ἐπὶ ν ε β α σ ε ω ν κατὰ τὰς
ἐπὶ τὰ πρόσω μεταρρυθμιστικὰς ιδέας τῆς
εἰσηγησαμένης αὐτῆς εἰρημένης Ἐπιτροπῆς
καὶ τοῦ Συμβουλίου καὶ ὁσημέραι προά-
γεται ἐπὶ τὰ κρείττω διακιδούσας πανταχοῦ
τὸ ἐφ' ἑαυτῷ τὰς χριστιανικὰς καὶ ἐπιστη-
μονικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲν

διὰ τοῦ δωρονόμου Περιδικοῦ αὐτοῦ, ὅπερ ἐξακολουθήσει παρέχον πνευματικὴν τροφήν, ἐπιστημονικὴν, πρακτικὴν, καὶ ποιικίλην ἄλλην ἠθικὴν, κατόπιν δὲ καὶ δι' ἄλλων λυσιτελοῦντων μέσων.

Διὸ παρακελεύονται οἱ πανταχοῦ γίλοι τῆς «Ἀναπλάσεως» πολυειδῶς νὰ ὑποστηρίξωσι τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν τοῦ Συλλόγου ἔργον πρὸς προφανῆ ὠφέλειαν τῶν ἀληθῶς ἐπιθυμούντων τὴν πρὸς τὰ καλὰ καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας προαγωγὴν.

Τὸ Προεδρεῖον τοῦ Συλλόγου τοῦτέστι ἐπὶ τῶν εὐσεβῶν καὶ γιλογενῶν αἰσθημάτων τῶν ἀξιοτίμων Μελῶν καὶ τῶν γίλων ἀπάντων «τῆς Ἀναπλάσεως» ἐρειδόμενον πέποιθεν ὅτι τεύξεται πάντως τῆς πολυτίμου πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀγωγῆς αὐτῶν πρὸς εὐκοπωτέραν καὶ ὕψιον τάξιον ἐπιτέλειαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου. Ἐφ' ᾧ ἐπικαλεῖται ὁπῆρ αὐτῶν τὴν θείαν ἀντίληψιν ἐπευχόμενον αὐτοῖς κατὰ τὸ ἔργον εἰσελθὼν Νέον ἔτος πάντα τὰ ἀγαθὰ!

Ἀθήνησι τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1891.

Ὁ Πρόεδρος
† Ὁ Ἀθηνῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
H. Καπλανίδης

ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΣ
ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΙΗΣΟΥΣ.

ΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Π. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ (*)

«Καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν»
(Ματθ. α. 21).

Ὅτε ἦλθε τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου, ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ κατεδέξατο νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν, ὅπως ἀνυψώσῃ ἡμᾶς τοὺς πεπτακώτας ἀπογόνους τοῦ Ἀδὰμ εἰς τὸν οὐρανόν. Κατεδέξατο ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ ἄπειρος τὴν οὐσίαν νὰ φανῇ

(*) Τὸν παρόντα λόγον ἐξεφώνησεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος π. Κεφαλληνίας Σπυρίδων τῆ 24 Δεκεμβρίου 1890, Κυριακῇ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ἐν τῇ ἐκταύθῃ ἱερῇ ναῷ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

περιορισμένως ἐν τόπῳ κατεδέξατο ὁ συνάναρχος τῷ Πατρὶ, ὁ ἄχρονος καὶ ἄναρχος νὰ λάβῃ ἀρχὴν ἐν χρόνῳ, νὰ γεννηθῇ, νὰ κατακληθῇ καὶ νὰ σαρωρατωθῇ ἐν φάτῃ πενιχοῦ κατεδέξατο ὁ ἀχώριστος τῶν κόλπων τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ Πατρὸς νὰ φέρηται ὡς βρέφος ἐν ταῖς ἀγκάλας ἐπιγείου μητρὸς, ὅπως ὁσῶν ἡμᾶς τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Καὶ τὴν κοσμοσωτήριον ταύτην ἐνανθρώπησιν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου αὐτοῦ ἐπηγγείλατο ὁ Θεὸς εὐθύς μετὰ τὴν παραβίασιν τῆς ἐκτολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν πρωτοπλάστων, εἰπὼν, ὅτι «τὸ σπέρμα τῆς γυναικὸς ἐμελλε νὰ συντρέψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφρατος», τοῦτέστι τὴν κατὰ τῶν ἀνθρώπων δυνάμιν καὶ ἐπιφορὴν τοῦ ἀρχεκάκου διαβόλου, ὅστις διὰ τῶν πονηρῶν καὶ ψυχοκτόνων αὐτοῦ εἰσῆγγίσειεν συνετέλεσεν εἰς τὴν πτώσιν τῶν πρωτοπλάστων καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν. Τὴν κοσμοσωτήριον ἐνανθρώπησιν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου αὐτοῦ προκηγγείλαν ὁ Θεὸς καὶ διὰ στόματος τῶν ἁγίων αὐτοῦ Προφητῶν. Ὅθεν ὁ πατριάρχης Ἰακώβ εἶπεν «Ὅν ἐκλείπει ἔρχων ἐξ Ἰουδα καὶ ἠρνούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἄν ἔλθῃ ὃ ἀπόκειται καὶ αὐτὸς προσδοκίᾳ ἔθνων». (Γεν. μθ', 10) Ὁ δὲ προφήτης Ἠσαΐας (ζ', 14) εἶπε ἠθικῶς «Ἰδοὺ ὁ Πικθένος ἐν γαστρὶ ἀψεται, καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμαουὺλ, ὃ ἔστι μεθερμηνεύμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». Παρκαλείων δὲ πλείστας ἄλλας ἄλλων προφητῶν προφητείας περὶ τῆς ἐλεύσεως καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου, μεταβιάνω εἰς τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον, ὡς πρὸ στιγμῶν ἠκούσατε, ἀφηγείται ἡμῖν οὐχὶ πλέον προφητικῶς, ἀλλ' ἱστορικῶς τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἐν τῷ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Δαβὶδ γενεαλογίαν αὐτοῦ, κατὰ τὰς προφητείας τῶν προφητῶν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προτίθεμαι νὰ προτείνω ἡμῖν, εὐσεβεῖς ἀκουαί, σήμερον ὡς θέμα ψυχοσωτηρίου διδασκαλίας εἶνε τὸ ὄνομα Ἰησοῦς. Θέλω δὲ ἀποδείξῃ ἡμῖν, θεία συνέχει, τὸ τε μέγα εἶρον καὶ τὴν δύναμιν τοῦ θείου καὶ ὑπερενδόξου τούτου ὀνόματος, καὶ ὅτι τὸ μὲν μεγαλεῖον αὐτοῦ ἐπιβάλλει ἡμῖν τὴν ὑποχώρησιν, ὅπως προφέρωμεν αὐτὸ μετὰ βανυτίτου σεβασμοῦ, ἢ δὲ δύναμις αὐτοῦ, ὅπως ἐπικαλώμεθα αὐτὸ συννάκως εἰς βοήθειαν ἡμῶν καὶ ἀντίληψιν δι' ἣ ἐπικυλούμαι τὴν εὐσεβῆ καὶ πρᾶον ἡμῶν ἀρρώσιν.

Ἰησοῦς, ὄνομα. Λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὑπὲρ πάντων ὀνομα. (Φιλιπ. β', 9.) Ὅπως, τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι μέγιστον καὶ ὑπερτέρον πάντων ἄλλων ὀνομάτων διὰ τὸν δόξα αὐτοῦ τῷ

θεῷ νηπίῳ, ὅστις ἦν αὐτὸς ὁ οὐράνιος Πατήρ, εἰπὼν διὰ τοῦ ἀγγέλου Ἰωσήφ τῷ μνηστορὶ «καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» (Ματθ. α, 25). Εἶνε μέγα καὶ ὑπερτέρον πάντων ἄλλων ὀνομάτων τὸ ὄνομα Ἰησοῦς διὰ τὸν φέροντα αὐτὸ, ὅστις ἐστὶν ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡνθρωπος γενόμενος διὰ φιλενθρώπιαν. Εἶνε μέγα καὶ ὑπερτέρον πάντων ἄλλων ὀνομάτων τὸ ὄνομα Ἰησοῦς διὰ τὸ σημαίνοντον αὐτοῦ, ὅπερ ἐστὶ Σωτήρ, καὶ ὅπερ δηλοῖ τὴν ἀποστολὴν τοῦ θεανθρώπου ἐν τῷ κόσμῳ, ἐμφαίνει, ἄλλαις λέξεσι, τὸν μέγαν καὶ ὑψηλὸν σκοπὸν τῆς ἐνοσάρχου θείας οικονομίας. Καί, τέλος, εἶναι μέγα καὶ ὑπερτέρον πάντων ἄλλων ὀνομάτων τὸ ὄνομα Ἰησοῦς διὰ τὰ παρακολουθοῦντα τὴν διάδοσιν αὐτοῦ, ὑπερφύη θεάματα καὶ ὑπερένδοξα γεγονότα, ὅπερ ἐστὶ, διὰ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ ἰσχὺν καὶ δύναμιν.

Ναί, τὸ μέγα καὶ προσκυνητὸν ὄνομα Ἰησοῦς προφερόμενον διὰ τοῦ στόματος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων μετὰ θεομῆς πίστεως ἐποιεῖ θεάματα μεγάλα καὶ ἐξάίσια ἀνώρθωνε παραλύτους, ἐφώτιζε τυφλοὺς, ἐθεράπευεν ἀκουσίτους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ ἴατο πάσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, κηρυττόμενον ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν, ἐθεράπευε καὶ οὐ πυνεται θεραπεύων καὶ τὰς ψυχικὰς νόσους καὶ ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων, ὅπερ ἐστὶ θεάμα μείζον ἴσον καὶ ἐνεργητικώτερον τῆς θεραπείας τῶν σωματικῶν παθήσεων καὶ ἐνοχλήσεων. Ἐξήγαγε καὶ ἐξέγει αὐτοὺς τοῦ σκότους τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς. Τὸ ὄνομα Ἰησοῦς προσέβαλε κρατερῶς τὴν εἰδωλοκρασίαν καθήμενην ἐπὶ θρόνου βασιλικῷ, τὴν ἐνίκησε, τὴν ἐξεθρόνισε, τὴν κατασυνέτριψε καὶ ἐπὶ τῶν συντομιμάτων αὐτῆς ἐθεμελίωσε καὶ ἐστερέωσε καὶ ὕψωσε τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀποσπόμενον κράτος τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πίστεως καὶ λατρίας τοῦ Θεοῦ. Ἄπὸ τῆς ὑπερφυοῦς δυνάμεως τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦς ἐνισχυόμενοι καὶ κραταιοίμενοι, καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὸ θεῖον ἔρωτος ἐλκόμενοι αἱ κατὰ καιρὸς καὶ τῶν ἀπειρέριθμοι ὄντοι ἀσκηταὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες «αἴρουνσι τὸν σταυρὸν αὐτῶν καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ», καταλείπουσι, τοῦτέστιν, εὐχαρίστως καὶ προθύμως καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὰς, καὶ ἀξιώματα, καὶ ἡδονὰς, καὶ ἀπαλαύσεις, καὶ συγγενεῖς, καὶ φίλους καὶ τὰ πάντα, καὶ ἀπέρχονται μακρὰν πάσης κοινωνικῆς τύφης καὶ κοσμικῆς ματαιότητος εἰς τὰς ἐρήμους, εἰς τὰ βῆρα, εἰς τὰ σπήλαια, εἰς τὰς σκῆτας, εἰς τὰς μονὰς, εἰς τὰ ἡσυχαστήρια, ἐνθα διανούσιν τὴν βίον ἐν συντόμῳ προσευχῇ καὶ νη-

στεῖα καὶ τελεία πρὸς τὸν Θεὸν ἀφοσιώσιν, ἐνθα διαγούσιν ἰσόγγελον πολιτείαν. Ἰπὸ τοῦ μεγάλου καὶ ἀπειροδύναμου ὀνόματος Ἰησοῦς ἐμπνεόμενοι θάρρος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀντλοῦντες δυνάμιν ἀκαταμέγητον αἰ τοσαῦτα χιλιάδες καὶ μυριάδες ἁγίων μαρτύρων καὶ ἀθλητῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν πάσης τάξεως προὔτιμων νὰ ὑποστῶσι καὶ ὑφίσταντο μωρίας βασάνους καὶ, τέλος, καὶ αὐτὸν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον, ἢ νὰ ἀρνηθῶσι τὸ γλυκύτατον καὶ ὑπὲρ πάντων ἄλλο ἀντικείμενον ἀγαπῆτον αὐτοῖς τούτο ὄνομα. Ὅθεν δὲ ματαιοῦντες καὶ διαψεύδοντες τὰς ποικίλας καὶ ἀντιθέτους προσδοκίας τῶν αἰμοχαρῶν αὐτῶν τυράννων, ἀνεδεικνύοντο πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι κατ' αὐτῶν. Ναί, τῷ θεῷ ὀνομαί τοῦ Ἰησοῦ ἐνδυναμώθητες αἱ γενναῖοι καὶ καλλίνομοι οἱτοὶ στρατιῶται αὐτοῦ, καθέλιον τῆς πλάνης τὴν πολυθήραν ἀθεῖαν, τοὺς δὲ πιστοὺς ἠρθεύσαν τοῖς ψυχασοτικαῖς νάμασι τῆς θεοσεβείας.

Τὸ ὄνομα Ἰησοῦς ἐσκύλευσε καὶ αὐτὸν τὸν Ἄδην, ἐλευθερώσαν τοὺς ἐν αὐτῷ κρατούμενους δεσμῶν ἀγίους καὶ δικαίους ἔνδρας τε καὶ γυναῖκας ὑπὸ Ἀδὰμ καὶ Ἐβας μέχρως Ἰωακείμ καὶ Ἀννης καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνηστορος, τῶν ὁποίων τελεῖ τὴν ἱερὰν μνήμην ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία σήμερον, καὶ οἵτινες πιστεῦσαντες εἰς τὰς ἐπιγγελίας τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς προφητείας τῶν Προφητῶν περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Χριστοῦ, ἦσαν ἡδὴ Χριστιανοὶ καὶ πρὸ τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ. Τέλος, τὸ ὄνομα Ἰησοῦς ἠρῶξε τὸν Παριδείσον, τὸν ὁποῖον εἶχε κλεισθῆ ἡ παρκαυτὴ τῶν πρωτοπλάστων καὶ προσκαλεῖ ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς (ψαλμ. οά, 17).

Ὅπως, τὸ ὄνομα Ἰησοῦς εἶνε μέγα καὶ ἀπειροδύναμον καὶ ὑπερτέρον πάντων ἄλλων ὀνομάτων. Ὅπως, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦς ἀκίπτουσι γόνυ, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος, πάντα τὰ οὐράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ καταχθόνια (Φιλιπ. β', 10). Ναί, εὐσεβεῖς ἀκουαί, τὸ μέγα καὶ ὑπερένδοξον ὄνομα Ἰησοῦς ὑμνεῖται, ἐυλογεῖται καὶ ὑπερυψοῦται ὑπὸ πάσης τῆς κτίσεως εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἡμεῖς δὲ ὁποῖον ἀρὰ γε χρῆσιν ποιούμεθα αὐτοῦ καὶ πῶς διακειμεθα πρὸς αὐτὸ; Ὁ ἀντικείμενον ἔξιν ὡς ἀληθῶς βαθείας λύτης καὶ πικρῶν δακρύων! Οἱ μὲν προφέρουσιν ἢ ἀκούουσιν αὐτὸ προφροῦμενον μετὰ μεγάλης ἀδιαφορίας καὶ ψυχρότητος, χωρὶς νὰ δείξωσιν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον σεβασμοῦ, ὅσανε ἦτο ὄνομα τοῦ τυράντου θνητοῦ! Οἱ δὲ ἀναμυγνύουσιν αὐτὸ μετὰ τὰς πλέον ἀσέμνους ἀστειολογίας αὐτῶν καὶ μετὰ τὰ πλέον ἀνόσια σκόμματα αὐτῶν! καὶ ἄλλοι φεῦ! ὑβρίζουσι καὶ βλασφημοῦσιν αὐτὸ, ὅπως ἐκχέωσι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν των

κατὰ τῶν ἐνοχλούντων ἢ ἀδικούντων αὐτοὺς ἀνθρώπων! Ὅποια ἀσέβεια! ὅποια ἀγνωμοσύνη!

Μία τῶν δέκα ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ λέγει ἡμῖν: «Ὁὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐν μάτην». Καὶ ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν χριστιανῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς οὐ μόνον ἔχουσιν εἰς τὸ στόμα ἀνά πᾶσαν σιγῆν, χάριν ματαίων καὶ μηδαιμῶν πραγμάτων, τὰ τριψέβαστα καὶ προσωυγιὰ ὀνόματα τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ ἐμπαιζοῦσι καὶ ἔβριζοῦσι καὶ βλασφημοῦσιν αὐτά!

Ἄλλ' ἵσως τις ἐξ ἡμῶν εἶποι μοι: — Ναί, δυστυχῶς πολλάκις ἀναγέγραφο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Θεοτόκου ἢ τοῦ Σταυροῦ ἢ τινος τῶν ἁγίων χάριν μηδαιμῶν πραγμάτων, ἐνίοτε δὲ ὑβριζόμενος κατὰ τινος προσώπου, ὑβρίζω καὶ βλασφημῶ ὅτε μὲν τὸ ἐν καὶ ἄλλοτε τὸ ἄλλο τῶν ὀνηθέντων σπετιῶν καὶ ἁγίων ὀνομάτων, δὲν λέγω ὑμῶς ταῦτα ἀπὸ ἀσέβειας, ἀλλ' ἐξ ἀπειροκαρδίας καὶ κακῆς ἔξεως καὶ συνηθείας· τὰ λέγω ἀσυνειδήτως καὶ χωρὶς νὰ τὰ αἰσθάνωμαι· τὰ λέγω μὲ τὸ στόμα καὶ ἔχω μὲ τὴν καρδίαν. — Μάταιαι προφάσεις, ἀγαπητέ, αἵτινες ἀντὶ νὰ σὲ ἐλαφρύνωσιν, ὡς νομίζεις, εἶτι μᾶλλον σὲ ἐπιβυρῶνται καὶ σὲ ἐνοχοποιήσιν. Καὶ εἰπέ μοι, σὲ παρακαλῶ, ἐάν ὁ υἱὸς σου ἢ ὁ ἡγήγετης σου ἢ ἄλλος τις τῶν οἰκείων σου συνέτριβεν ὅτι μὲν ἐν σκεῦος ἢ ἐπιπλόν σου καὶ ἄλλοτε ἄλλο, προφασίζόμενος δὲ ἐκάστοτε σοὶ ἔλεγε: — Ἄν ἐπαρξῆς τοῦτο ἐκ προθέσεως, ἀλλ' ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἐκ κακῆς ἔξεως· — τί ἡθελες πράξει; Ἄν ἡθελες ἄρα γε ἐπιπλήξῃ ἢ καὶ τιμωρήσῃ αὐτὸν διπλῶς οὐ μόνον διὰ τὴν ἀπροσεξίαν του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς παραλόγους καὶ ἀδικαιολογήτους προφάσεις του; Μὴ ἀπατώμεθα, ἀγαπητοί, οὐδὲν ὠφελὲ ἡμᾶς τὸ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις ἢ μετάνοια, ἢ ἀποκοπή τῶν κακῶν συνηθειῶν καὶ ἔξεως, ἢ διδραχμῶν τῶν σφαλμάτων καὶ ἐλαττωμάτων μας καὶ ἢ ἀποχή ἀπὸ τῶν συνήθων ἁμαρτημάτων μας ταῦτα καὶ μόνον δύνανται νὰ μᾶς ὠφελήσωσιν. Ὅσοι λοιπὸν ἐξ ὑμῶν προφύγετε τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ καὶ τὰ σεβαστὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων ἐπὶ ματαίους προήγασιν ἢ ὑβρίζετε καὶ βλασφημεῖτε αὐτά, ἔστω καὶ ἐκ κακῆς ἔξεως, ἐάν ἐπιθυμήτε τὴν σωτηρίαν σας, παύσασθε τοῦ λοιποῦ καὶ προφέρετε αὐτὰ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμῶντος.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ δύναμις τοῦ μεγάλου καὶ ὑπερενδόξου τούτου ὀνόματος εἶνε, ὥσπερ ἐφθῆμεν εἰπόντες, ἔπειρος, καὶ δύναται ἀπαλλάξει ἡμᾶς ἐκ πολλῶν κακῶν τῆς παρούσης ζωῆς καὶ πρὸ πάντων τῆς μελλούσης κολάσεως, ὀφειλομέν καὶ ἡμεῖς νὰ ἐπικαλώμεθα αὐτὸ μετὰ

θεοφῆς πίστεως καὶ ἀγάπης εἰς βοήθειαν ἡμῶν καὶ ἀντίληψιν, συχνάκις λέγοντες: Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ Ἰὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἐλέησον με τὸν ἁμαρτωλόν, ἢ βοήθει μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐναξίῳ δούλῳ σου καὶ τὸ ἐσπέρω, ὅταν κατακληνώμεθα, καὶ τὸ πρῶτ', ὅταν ἐγειρωμέθα τῆς κλήνης, καὶ ὅταν ἔξωχώμεθα τῆς οἰκίας, καὶ ὅταν εἰσερχώμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν χαρᾷ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἐν εὐτυχίᾳ, καὶ ἐν εὐνοίᾳ, καὶ ἐν εὐδαιμονίᾳ, καὶ ἐν εὐδοκίᾳ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἐν εὐνοίᾳ, καὶ ἐν εὐδαιμονίᾳ, καὶ ἐν εὐδοκίᾳ περιστάσει καὶ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ, καὶ ἐν γένει πάντι τὰ ἔργα μας καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις μας ὀφείλομεν νὰ ἐκτιμῶμεν μὲ τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς προτρέπει ἡμᾶς ὁ ἀπόστολος Παῦλος, λέγων: «Πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ ποιεῖτε» (Κολοσ. γ', 17).

Τίς δὲ ἡ ἐκ τῆς μετὰ θεοφῆς πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ σεβασμῶντος ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ ὠφέλεια; — Ἄντη ἐστίν, ὥσπερ ἐφθῆμεν εἰπόντες, ἔπειρος, εἶνε σωματικὴ καὶ ψυχικὴ, εἶνε πρόσκαιρος καὶ αἰώνιος. Ὁ τεθωρακισμένος τῷ παντοδυνάμῳ καὶ παναγίῳ τούτῳ ὀνόματι οὐδέποτε φοβεῖται μὴ πληγῇ ὑπὸ τῶν σωματοκτόνων καὶ ψυχοκτόνων βελῶν τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀδικίας. Ὁ ἐξεχόμενος τῆς οἰκίας του αὐτὴν τῇ ἐπικλήσει τῆς βοήθειας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ Ἰησοῦ ἀδύνατον νὰ διευδύνη τὰ διαβήματα τῶν ἐξ ἔργα μισοῦμενα καὶ ἀπαγορευόμενα ὑπ' αὐτοῦ, εἰς ἔργα πονηρὰ καὶ ἁμαρτωλά, ἀλλὰ τούτωντων διευθύνει αὐτὰ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν καὶ θεόρεστον. Ὁ φέρων ἀνὰ στόμα συχνάκις μετὰ θεοφῆς πίστεως καὶ ἀγάπης τὸ γλυκύτατον ὄνομα τοῦ πρῶτου καὶ τελευτοῦ τῆς καρδίας Ἰησοῦ, οὐ μόνον δὲν κακολογεῖ, δὲν καταλαλεῖ, δὲν ἔβριζει, δὲν συκοφαντεῖ, δὲν ἀδικεῖ, δὲν κακοποιεῖ τὸν πλησίον, ἀλλὰ καὶ κακολογούμενος καὶ ὑβριζόμενος καὶ ἀδικούμενος καὶ κακοποιούμενος ὑπ' αὐτοῦ ὑπομένει, ὑποχωρεῖ, δίδει τόπον τῇ ὀργῇ καὶ οὕτω προλαμβάνει μείζονα καὶ ἀνυπολόγηστα κακὰ πρόδικαια τε καὶ αἰώνια, σώζει ἑαυτὸν τε καὶ τὸν ἔβριζοντα ἢ ἀδικούντα ἢ ὀψοσδήπυτε κακοποιούντα αὐτὸν ἐκ τῶν λυπηρῶν καὶ ὀλεθρῶν συνεπειῶν τῶν ἀντεκδικήσεων καὶ ἀντερχλήσεων καὶ αὐτοδικῶν ὑπὸ τε σωματικῆν καὶ ψυχικῆν ἐποψιν. Ὁ μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης θεοφῆς προσφῆρον συχνάκις τὸ ὄνομα Ἰησοῦ, οὐ μόνον εὐδοχεῖται καὶ εὐλογεῖται ἐν τοῖς ἔργοις καὶ τοῖς ἐπιχειρήσεσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μερίστην παρὰ μὲν καὶ ἀνακαούσιον εὐφραίνει ἐν ταῖς ἀνεπιφροσύναις συμφοραῖς καὶ θλίψεσιν τοῦ βίου, πρὸ πάντων δὲ ἐν τῇ κρίσει καὶ φοβερῇ ὥρῃ τοῦ θανάτου! Ὁ εὐτυχῆς, ὅπως, ἐκεῖνος, ὅστις οὐ μόνον καθ' ὅλον τὸν βίον

ἔχει συχνάκις ἀνὰ στόμα τὸ γλυκύτατον καὶ ἀλεξίκακον ὄνομα Ἰησοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπερχόμενος τοῦ ματαίου τούτου κόσμου ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, μεταλαμβάνου συνάμα τῶν ἀχράντων αὐτοῦ Μυστηρίων εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰώνιου!

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχωμεν συχνάκις ἐν τῇ γλώσσῃ καὶ ὅλον τὸν βίον, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν αὐτὸ πρῶτον ἐν τῇ καρδίᾳ· διότι, ὡς γνωστὸν, ἡ καρδία εἶνε ἡ ἔδρα τῶν αἰσθημάτων, ἢ δὲ γλώσσα δὲν εἶνε εἰμὴ ὁ διεσπασμένος τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδίας. «Ἐν τῷ περὶ σπύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ», λέγει καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν. Οἱ ἄγιοι ἔχον τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ συχνάκις εἰς τὸ στόμα, διότι ἔχον αὐτὸ πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ. Ἔχετε δὲ καὶ ὑμεῖς, εὐσεβεῖς ἀκραταί, τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ὅχι μόνον ἐν τοῖς χελεσίν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐάν ἀγαπάτε αὐτὸν καὶ ἀγαπᾶτε αὐτόν, ἐάν τηρήτε τὰς ἐντολάς του, καθὼς εἶπεν αὐτὸς ὁ ἴδιος «ἐάν ἀγαπᾶτέ με τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσατε». Ἔχετε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν καρδίαν σας, ἐάν ποιῆτε ἔργα θεοσεβείας καὶ φιλανθρωπίας, ἐάν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς μεγάλας ἁγίας ἑορτὰς ἐκορησθε εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀκούητε μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαρείας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὅπως λαμβάνητε τὸν ἁγιασμὸν καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ, ὅπως ἀερίσθε αὐτοῦ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ λειτουργούντος λειτουργοῦ καὶ τῶν λοιπῶν συμπαρασταμένων νὰ συγχωρήσῃ ὑμῖν πᾶν ἁμαρτήμα ἐκούσιον τε καὶ ἀκούσιον, καὶ νὰ ἀναπαύσῃ μετὰ τῶν ἁγίων καὶ δικαίων τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων συγγενῶν καὶ φίλων σας. Ἔχετε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σας, ἐάν μετανοῆτε ἀληθῶς καὶ εὐκρινῶς ἐφ' οἷς πράττετε ἐκάστοτε, ὡς ἄνθρωποι σέβου προσηύχοντες καὶ τὸν κόσμον οἰκοδοῦτες, πλημμελήμασι καὶ ἁμαρτήμασι, καὶ ἐξομολογούμενοι αὐτὰ μετὰ καρδίας συντετριμμένης καὶ τεταπεινωμένης μεταλαμβάνητε τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Ἔχετε τὸ ὄνομα τοῦ φιλανθρώπου Ἰησοῦ εἰς τὴν καρδίαν σας, ἐάν ἐπισκέπτεσθε τοὺς ἐσθενεῖς καὶ τεθλιμμένους καὶ παρηγορήτε καὶ βοηθήτε αὐτούς· ἐάν προσφῆγετε, κατὰ δύναμιν, τὴν ἐλεημοσύνην σας εἰς τοὺς πάσχοντας καὶ στερομένους πτωχοὺς, εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ. Ἔχετε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σας, ἐάν προσπαθήτε διὰ τῶν ἀγαθῶν συμβουλῶν σας καὶ τοῦ ἴδιου παραδείγματος νὰ ἐξαγάγητε τὸν πλησίον σας τῆς κακῆς καὶ ἀκολοῦσας ὁδοῦ τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ νὰ ἡδηγήσητε αὐτὸν εἰς τὴν καλὴν καὶ εὐθείαν ὁδὸν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς. Ἔχετε τὸ ὄνομα τοῦ

Ἰησοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σας, ἐάν ἀνατρέψητε τὰ τέκνα σας, ὡς λέγει ὁ ἀπόστολος, ἐν παιδείᾳ καὶ ρουθεσίᾳ Κυρίου, ἐάν φροντίζητε νὰ ἐνσταλλάξητε εἰς τὰς ἀκαλὰς αὐτῶν καρδίας τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, τὴν θεοσεβείαν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν. Ταῦτα καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις ποιοῦντες, ἔχετε τὸ μέγα καὶ ἀπειροδύναμον καὶ πανάγιον ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σας καὶ δι' αὐτοῦ θέλετε σωθῆ ἐκ πολλῶν κακῶν τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ τῆς αἰώνιου κολάσεως. Γένοιτο!

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΑΙΩΝ

ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ, ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Ἐπὶ τρεῖς ὄλους αἰῶνας, ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος μέχρι τοῦ μ. Κωνσταντίνου, τὸ διαυγὲς καὶ θεόφρονον ἄστρον τοῦ χριστιανισμοῦ, πανταχοῦ τῆς γῆς διὰ θείας καὶ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ δυνάμεως διαθέον καὶ διακλαδούμενον, ἵνα καταρδεύσῃ τὸ ἀσχηρὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἔδαφος, πολλοί, μεγάλοι τε καὶ μικροί, σοφοί τε καὶ ἄσοφοι, πολλαχῶς διὰ τῶν ὄπλων τοῦ τε πνεύματος καὶ τῆς βίης, ἐμμέσως τε καὶ ἀμέσως, ἐπεχείρησαν καὶ ἀγῶνα μέγαν ἠγωνίσαντο νὰ θολώσωσι καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ νὰ περιορίσωσι καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ νὰ ἐλαττώσωσι.

Μέγας ἀληθῶς ὁ ἀγών! — Ἡ πίστις πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὕπερ τῆς νίκης θεοσεβείας τοῦ ἔσταυρωμένου γνήσιος καὶ ἐνθεος ζήλος, ἢ ἐκ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου πηγάζουσα δύναμις καὶ σοφία, ἢ ἑρὰ ὕπερ τῆς πίστεως ἀτακτοῦντες, προβαίνουσα μέχρι μαρτυρίου καὶ θανάτου, ἐγένετο τὰ μόνον ἰσχυρὰ ὄπλα τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κυρίου κατὰ τῶν σκληρῶν διαγωγῶν καὶ βασάνων καὶ ἀπανθρώπων διαταγμάτων τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ρώμης καὶ κατὰ τῆς τῶν ὑποκριτῶν τῆς Ἰουδαίας καὶ τῶν σοφιστῶν τῆς Ἑλλάδος ἐπιδρομῆς καὶ διαστροφῆς. — Ὁ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ σταυρωθεὶς ἐνίκησε. Βασιλεὺς τοῦ κόσμου αἰώνιος, τοιοῦτος ὢν, ἀνεκρηχθήθη καὶ ἐπιστεύθη καὶ πιστεύεται.

Ἡ βία καὶ ἡ βίη ὑπεχώρησαν. Ἡ ἀνοχή, ἢ ὑπάκουη καὶ τὸ πνεῦμα ἐθροιάβευσαν. Οἱ μάχοντες, οἱ ὁμολογηταί, οἱ ἀπολογηταί τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἰσχυροὶ ἐγένοντο ἐν πολέμῳ, ἤσαντο τρόπαια αἰωνίου μνήμης, εὐγνωμοσύνης ἀφάρτου παρὰ τῆς ἀνθρωπότητος, ἐδρέψαντο στεφάνων δόξης παρὰ τοῦ Ἰησοῦ,

ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ ἔργου τοῦ οὐρανοῦ μετὰ τοσαύτης καὶ τοιαύτης ἀνταπαρνήσεως μεγάλα τε καὶ θαυμαστά ἐργάσαντο. Οἱ πολέμοι τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὧν δευτέρους ἢ παγκόσμιος ἰστορία δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξη κατὰ τὴν σκληρότητα καὶ τὴν συστηματικὴν πόλεμον κατὰ δογματικῶν ἀγίας πίστεως καὶ κατὰ ἀληθειῶν εὐγενούς καὶ θείας ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης, — κατ' ἀντιπέλασον πρῶτον, ἠθικῶν, ἀδικουμένων, θλιβομένων, κακουχομένων, ἀόπλων, ἀντιπαρτασσόντων ἠρωτικῶς κατὰ μὲν τῆς μαχαίρας τοῦ δημίου τὰ στήθη, κατὰ δὲ τῆς βίας κυπτόντων τὰς ἱερὰς αὐτῶν κεφαλὰς, κατὰ δὲ τῆς ἀπειθήσεως τῆς ἀρνήσεως τῶν θεῶν ἀληθεῶν τὴν εὐπαρησίαστον ὁμολογίαν τῆς πίστεως αὐτῶν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἕστοντο μόνον, καὶ τέλος προσφερόντων τὸ ἴδιον αὐτῶν αἷμα, τὸ ἱερὸν αὐτῶν σῶμα, — οἱ τοσοῦτον, λέγομεν, κατ' ἀνθρώπων σιδηρῶς τεθωρακισμένοι πολέμοι, οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, ἠετὴθησαν ἤταν μεγάλην ὑπὸ τοσοῦτον κατ' ἀνθρώπων μὲν ἀσθενῶς, ἀσθενέστατα, κατὰ Θεὸν δὲ ἰσχυρῶς καὶ ἀητῆτως ὀπλισμένων. Ἐντεῦθεν ἐξάγομεν, ὅτι κατὰ τὸν προσωρινῆ καὶ ὅλως ἄριστον τοῦτον ἀγῶνα δάκτυλος Θεοῦ διηύθυνε τὸ θεόδημον τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐκοδμήμα, — ὅτι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εἶνε αἰώνια, — ὅτι ἡ τοῦ ἀνθρώπου δύναμις, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ᾖ, μὴ ἐδραζομένη ἐπὶ βέβαιον ἠθικῶν καὶ δικαίων, ἐκινήθη δὲ καὶ μόνη πεποιθῆναι, ἐκμηδενίζεται ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, οὐδὲν οὐδὲν ὀνίεμεθα νὰ πράξωμεν, καὶ καταπίπτει πρὸ τοῦ ἁγαθοῦ καὶ τοῦ δικαίου. — Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἔργον Θεοῦ αἰώνιον, θεῖον, ἀκαταμάχητον. Ὁ Θεὸς προνοεῖ περὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Ἀπροκατάληπτος καὶ φιλοσοφικῆ ἐξέτασις τῆς ἱστορίας τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων τὸ συμπέρασμα τοῦτο παρέχει. Ἐπὶ τοῦ ἀσφαλοῦς δὲ καὶ ἱστορικοῦ τοῦτου συμπεράσματος θεῶν νὰ δηργῶνται καὶ οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, οἱ ἰθύνοντες τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν, ἐν νῶ καὶ καρδίᾳ ἔχοντες, ὅτι, ὅταν ἡ πολιτικὴ αἰ διατάξῃ καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, δὲν στηρίζονται ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ εὐαγγελίου, τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ δικαίου, οὐδὲν ἠγίης καὶ διαρκῆς καὶ μέγα ἰσχυρὸν δύναται νὰ παραγάγῃ.

Τὰ αὐτὰ συμπεράσματα δύναμεθα νὰ ἐκφράσωμεν καὶ ἐκ τῆς ἐξέτασεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ τετάρτου μ. Χ. αἰῶνος, ὅτε εἶχε παύσει πλέον ὁ ὕλικός καὶ βλάτος διὰ φονικῶν ὀπλων συστηματικὸς πόλεμος κατὰ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἤρξατο ὁ διὰ τῆς γραφίδος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς διαστοφῆς καὶ τῆς σοφιστίας μέγας ἀγῶν κατὰ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὐτενος

Ἄρειοι καὶ Μακεδόνοι, Νεστοριοὶ καὶ Ἐδουχεῖς καὶ ἄλλοι οὐ τῆς τυχοῦσης μορφώσεως κάτοχοι γενναίως πᾶν ἐπελέβοντο, συναπαρέρου ἐχόντες καὶ τινὰς τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν φιλοσόφων, τῶν μὲν πρώτων οἰομένων, ὅτι τὸ ἐπίκαιρον αὐτῶν μεγαλεῖον κατέπιπτεν ἔνεκεν τῆς καταπτώσεως τῆς ἔθνικης θρησκείας, καὶ ὅτι ἡ ταύτη ἀνάρθρωσις θὰ ἀνύψων τὴν καταπίπτουσαν αὐτῶν βασιλικὴν θύραν, τῶν δὲ δευτέρων δοξαζόντων, ὅτι οὐδὲν μέγα τε καὶ σπουδαῖον ἐκ τῆς μικρῆς Ἰουδαίας ἠδ' ἵνατο νὰ προέλθῃ, ὅτι ἡ τοῦ Σταυροῦ σοφία δὲν ἠδύνατο νὰ καταστῇ ἐνωστῆρα τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ὅτι ἡ ἐκ τοῦ Γολγοθᾶ πηγύσσα διδασκαλία, θεωρία καὶ πράξις ἕμα, δὲν ἠδύνατο νὰ φανῇ σπουδαιότερα τῶν θεορητικῶν ζητημάτων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ τῶν πρακτικῶν διδαγμάτων τῆς Ρώμης.

Ἐνῶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τετάρτου μ. Χ. αἰῶνος, ἀπὸ τῆς ἀνάου τοῦ μ. Κωνσταντινου εἰς τὸν θρόνον τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατορῶν καὶ τῆς μεταθέσεως τῆς ἔδρας αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κοσμοκράτορος Ρώμης εἰς τὸ Βυζάντιον, φαίνεται καὶ ἀναδέκνεται ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία θριαμβεύουσα, ἀπυλαύουσα τῆς προσήκουσας ἐντῆς καὶ δόξης, λαμβάνουσα τὰ ἀφ' ἡμῶντα αὐτῆ δικαιοσύνη μετὰ τῶν παρομαρτούντων καθηκόντων, παρεχομένης αὐτῆ πάσης δικαίας ἐλευθερίας πρὸς ἐξέτασιν τῆς κοσμοσυτηρίου καὶ ἐκπολιτιστικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς, — ἐνῶ καθ' ἡμέραν ὁ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ μαρτυρίου ἀγῶν καὶ ἡ τοσαύτη θύρασι θύσασα καταιγὶς, ἀνέπνευσι δὲ καὶ εὐφρῆνη μακροχρόνιος ἀνεκένετο, ἡ πάντοτε μετὰ ἀγῶνε καὶ κόπον καὶ πολέμους τὸν θρόνον αὐτῆς ἱστάσα ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρειπίων πρὸς ἀνθρώπων τῶν καταστραφέντων, ἠετὶ μὲν ἡ σάλπιξ τὸ σύνθημα τῆς ἀνταγωγῆς καὶ τῆς καταπαύσεως τοῦ πυρός, δὲν ἔκει πλέον ἀφθῶως τὸ τῶν μαρτύρων αἷμα, ἀλλ' ἄρχεται μετ' ὀλίγον ἕτερος ἀγῶν, διάφορος τοῦ πρώτου, ἀγῶν τοῦ πνεύματος, διεξαγόμενος διὰ λόγον καὶ συζητήσεως καὶ διλεκτικῆς διαιρέτητος, ἀγῶν οὐ ὕπλα εἶνε τὸ πνεῦμα καὶ ἡ γραφίς, ἀντιπαρτασσόμενων ἐκίστρωθεν τῶν μεγαλειτέρων πνευμάτων τῆς ἐποχῆς ταύτης. Ὁ ἀγῶν νῦν εἶνε οὐρανοδρόμος καὶ σπουδαιότερος, ἀγῶν πνευματικὸς, διότι πρόκειται περὶ τῶν κυριατέρων ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Τὸ κέντρον, κατ' οὐ ἐβέβαιον οἱ πολέμοι, ἦτο ὁ Σωτῆρ, ἡ θεότης αὐτοῦ, ἡ βία τοῦ ἴλου χριστιανισμοῦ οὐκοδμήματος.

Ἄλλ' ὡς εἶπαμεν ἀνωτέρω, οὕτω καὶ νῦν ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς εἶνε ἔργον Θεοῦ καὶ αἰώνιον, ὅτι δάκτυλος Θεοῦ διενθύνει αὐτό, καὶ ἐπιμένει, ὅτι ζήσεται εἰς

τὴν αἰῶνα, καὶ πύλαι ἔδου οὐ κατισχύουσιν αὐτοῦ.

Καὶ ἰδοὺ κατὰ θεῖαν πρόνοιαν κατὰ τὸν μέγιστον τοῦτον τῶν κατὰ τῆς θρησκείας τοῦ Σωτῆρος ἀγῶνων ἀναφαίνονται συγχρόνως καὶ οἱ μέγιστοι τῶν Πατέρων καὶ προμάχων τῆς ἐκκλησίας, τὰ ἐξοχώτερα θρησκευτικὰ πνεύματα, οἱ μεγάλοι φωστῆρες τῆς τρισηλίου θεότητος, οἱ Βασίλειοι, οἱ Γρηγόριοι, οἱ Χρυσόστομοι, οἱ Ἀθανάσιοι, ἀποτελοῦντες ἰδίαν ὄλως ἐποχὴν, τὴν μεγάλην ἐποχὴν τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας, τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, τὴν λαμπροτέραν σελίδα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, κατακτῆσαντες τὸν θαυμασμὸν παντὸς πνεύματος, ἀείποτε διδάσκοντες, ἀείποτε ζωογόνοιον ὄρθρον διαχέοντες, ἀείποτε ἰσκέμενοι τὰ πρότυπα τῆς θύραθεν καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, οἱ ἐναρμονίως ἀμφότερα συνδυάσαντες πρὸς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς ἀνθρωπότητος. — Κατὰ τὸν τέταρτον μ. Χ. αἰῶνα διὰ τῶν μεγάλων τούτων τῆς ἐκκλησίας πατέρων ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐκκλησία ὡς ἰδίαι τις τάξις κοινωνικῆ, ὡς ἴδιον θεῖον καὶ κοσμοσυτηρίον, ἐγένετο σῶμα ἰσχυρὸν καὶ δύναμις κραταῖα, ἀποκτῆσασα βαθμηδὸν δικαιοματὰ ἀκατάγραπτα, προελθόντα ἐκ τῶν μεγάλων καὶ θεῶν αὐτῆς καθηκόντων.

Ὁ τέταρτος μ. Χ. αἰὼν τῆς ἱστορίας τῆς ἐκκλησίας παρήγαγε τὰ μέγала καὶ ἐξοχα κεινὰ πνεύματα, ἕτα ἐγένοντο ἐφ' ἡμῶν τῶν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὸ ὕψος τῶν ἐνοιῶν, τὴν ἠγορικὴν δεινότητα καὶ τὴν πλοκὴν καὶ ὑφῆν τῆς γλώσσης, περιβεβλημένα ἐπὶ πλέον τὸν ἱερὸν τριβῶνα τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου σοφίας, ἦτις διωχέτετο εἰς τὰ ἔθνη διὰ τῆς ἀθανάτου γλώσσης τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων. Ἀπὸ τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, ὡς ἐγένετο στυλὸς τῆς ὀρθοδοξίας, μέχρι τοῦ ἱεροῦ Ἀθροστίνου ἀνατέλλουσιν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ τῆς ἐκκλησίας στερεώματος θαυμασταὶ καὶ λέμπουσαι πλειάδες ἀνδρῶν μεγάλων, ἠγῶρων ἐξόχων, πατέρων ἐπιφανῶν καὶ πρωτοτύπων, θεολόγων δεινῶν, ποιμένων ὁσίων. — Ὁ τέταρτος αἰὼν εἶνε ὁ αἰὼν τῆς ποικιλίας τῶν θεολογικῶν τάσεων καὶ ἔρευνῶν κατὰ τὰς ἐκάστοτε τῆ ἐκκλησίας παρουσιαζομένης ἀνέγνας, — εἶνε ὁ αἰὼν τῆς γονιμότητος, τῆς δημιουργίας, τῆς διαμορφώσεως καὶ διατυπώσεως τῶν χριστιανικῶν δογμάτων καὶ ἀληθειῶν, γινομένης μετὰ προηγουμένην ἐπιστημονικὴν καὶ περρωτισμένην ἀνάπτυξιν.

Τὸ ἔξοχον καὶ πρωτότυπον τῶν μεγάλων θρησκευτικῶν πνευμάτων τοῦ τετάρτου αἰῶνος καταδεικνύεται οὐ μόνον ἐκ τῶν σοφῶν καὶ πολλῶν συγγραμμάτων τούτων, ἐν οἷς

ἀπαστρέπτουσιν ἢ τῆς τε θύραθεν καὶ τῆς ἱερᾶς σοφίας βαθεῖα κατανόησις, ἢ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης ἀκριβῆς γνώσις, ἢ τῶν ὑψηλῶν διδακτικῶν καὶ ποιμαντορικῶν αὐτῶν καθηκόντων συνκρίσθησις καὶ ἐπίγνωσις, τὸ μέγα διάφορον τῆς ἱερᾶς αὐτῶν κλήσεως, τὸ τοῦ πνεύματος ὄξυ καὶ ἔτοιμον, τὸ τοῦ λόγου διδακτικὸν τε καὶ τερπνὸν καὶ γλαφυρὸν, ἢ ζέουσα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπη, τὸ σεμνὸν καὶ τὸ ἐπιβάλλον τοῦ ἥθους καὶ οἱ τῶν λόγων αὐτῶν ἠθικὸι χαρακτῆρες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς θαυμαστοῦ ἐπιδράσεως, ἢν ἐξήσκησαν ἐπὶ τε τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τῆς μεθ' ἡς ἔζων καὶ ἀνεστρέφοντο κοινωνίας, ἦς, δύναμεθα εἰπεῖν, ἐκ τῶν πασιφανῶν ἀποτελεσμάτων κρῖνοντες, γνώμην τε καὶ ἀσθημα μετέβαλον καὶ διεροῦθμισαν, καὶ τὴν προσοχὴν τοῖς τε λόγοις καὶ τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐφ' ἐντοῖς ἐπεσπᾶσαντο. Ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία, καταδωκομένη μέχρι τῆς γ'. ἑκατοντ., ἐξέρχεται κατὰ τὴν δ'. αἰῶνα περιχαρῆς, θριαμβεύουσα, θεῖαν αἴγλην περιβεβλημένη, τῶν μεγάλων τούτων τοῦ δ'. αἰῶνος ἐκκλησ. πατέρων καθηγυμένων καὶ διδασκάλων γενομένων, ἐκ τῶν κατακομβῶν καὶ τῶν σπηλαίων καὶ τῶν ἐρήμων καὶ τῶν ὀπῶν τῆς γῆς, ὅπου ἐξῆ καὶ περιεπλανᾶτο πεφοβισμένη καὶ συρροταμένη, καὶ τὸν βασιλικὸν φέρουσα μανδύαν, τὸν καταπόρφυρον ἐκ τῶν αἱμάτων τῶν μαρτύρων, ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν θρόνον τῶν Καισάρων καὶ ἀνακηρύττεται ἡ βασίλισ καὶ κυρία τοῦ κόσμου. Ἡ δὲ ἐν αὐτῇ, ὡς ἐν ἱερᾷ κιβωτῷ, γαλουχηθεῖσα καὶ μητρικῶς ἐν μέσῳ τοσοῦτων κινδύνων πάσης περιθάλψεως τυχοῦσα διδασκαλία τοῦ Κυρίου καθίσταται γνῶσις καὶ κτήμα παντὸς βουλομένου ταύτην νὰ ἀποδεχθῆ, διατυπωμένη εἰς ὅρους καὶ κανόνας καὶ δόγματα ὑπὸ τῶν Ἀθανασίων, τῶν Βασιλείων, καὶ τῶν Γρηγορίων, καὶ κηρυττομένη δημοσίᾳ ὑπὸ τῶν Χρυσόστομων. — Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία γίνεται ἐπικρατοῦσα θρησκεία τοῦ μεγάλου Ῥωμαικοῦ κράτους. Ἡ μέχρι τέλους τοῦ γ'. αἰῶνος θεωρουμένη ἐν γένει ὡς θρησκεία τοῦ ὕχλου γίνεται διὰ τῶν πατέρων τούτων τοῦ δ'. αἰῶνος θρησκεία τῶν βασιλέων καὶ τῶν φιλοσόφων. Ἄν' ὁ δικαίως πᾶν οἱ πατέρες οὗτοι ἀποτελοῦσιν ἰδίαν ἐποχὴν, τὴν χρυσοῦν ἐποχὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

Ἀληθές ἐστιν, ὅτι εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ταύτην ἐπὶ τὰ πρόσω κίνησιν, τὴν τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας ἀνάπλασιν καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ διάδυσιν καὶ ἐδρασίαν καὶ τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν διατύπωσιν, τὰ μέγιστα συνέβαλον οὐ μόνον ἢ τότε πολιτικῆ τοῦ Ῥωμαικοῦ κράτους εἰς κατάπτωσιν βαίνουσα ἴσσις, ἀλλὰ καὶ τὸ μεγᾶθυμον καὶ ἡ πολιτικὴ σύνεσις τοῦ μ. Κωνσταντινου, ἢν

φρονείς τον. «Κύριε, εκράξε φωνή μεγάλη, μη στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην». Ἡ τελευταία δ' αὐτοῦ δέησις ἀπευθύνθη εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς ὁμολογῆσθαι τὴν πίστιν του εἰς τὴν θεότητα ἐκείνου. «Κύριε Ἰησοῦ, λέγει, δέξαι τὸ πνεῦμα μου». Ἡμοῦζεν ἵνα ἡ μεγάλη αὐτῆ ἀλήθεια, ἣτις εἶνε καὶ ἡ βίσις τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀνακηρυχθῆ ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν μαρτύρων, καὶ ὑπ' ἀνθρώπου ὅστις ἦτον εἰς θέσιν νὰ κατανοήσῃ τὴν ἔκχουον ὑπεροχὴν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἀπέναντι τῆς μωσαϊκῆς. Ὁ θάνατος τοῦ Στεφάνου, καθὼς ὁ θάνατος ὅλων τῶν μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἦτον ἡ σφραγὶς τῆς διὰ στόματος ὁμολογίας του. Ἄν ἐμαρτύρῃ δὲ γενικῶς ὑπὲρ τῆς νείας θρησκείας, ἀλλὰ προσέφερε θυσίαν τὸ αἷμά του εἰδικῶς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἦτον ἡ μεγάλη ἰδέα αὐτῆ διὰ τοῦ μαρτύρου, καὶ ὑπὸ τῆς ἰδέας ταύτης ἐφλέγετο ἡ ζήλος αὐτῶν. — Ὁ Στέφανος ἀποθνήσκων ὑπὲρ τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο ὁ πρόδρομος τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως καὶ τοῦ μαρτυρίου ἐνὸς ἀνθρώπου, ὅστις τότε μὲν κατελέγετο εἰς τὰς τάξεις τῶν ἔχθρων τῆς Ἐκκλησίας, ἦτον ὅμως προσωρισμένως νὰ ἀποβῆ ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων καὶ ὁ μέγιστος κῆρυξ τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Παρόστατο μὲν ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Στεφάνου καὶ ἐφυλάττε τὰ ἐνδύματα τῶν θυμίων του, καὶ ὅμως ὁ ἱερός Ἀθηνάσιος λέγει «Ἐἰ μὴ ὁ Στέφανος προσήχθη, ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ εἶχε Παῦλον. Si Stephanus non orasset, Ecclesia Paulum non haberet».

Δ. Μαρτύριος.

ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΩΝ ἉΓΙΩΝ

Β'.

(Συνέχεια ἰδε ἀρ. 58)

Β') Κατακουρωθέντος τούτου, ὅπερ ἦν τὸ πρῶτον τοῦ ἑδαφίου ἡμῶν συναγόμενοι, γραφικαῖς μαρτυρίαις, φέρε καὶ τὸ δεύτερον ἡδὴ, ὅπερ ἐστὶ τὸ «ὅτι καθῆκον ἔχουσιν οἱ πνευματικῶς ὑγιαίνοντες εὐχεσθαι ἀδελφοὺς διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς πνευματικῶς ἢ κλάις συναχομένους ἀδελφοὺς αὐτῶν,» ἐπίσης κατακουρωσόμεν.

Παραθέσωμεν λοιπὸν τοιοῦτον εἶδος παραδείγματά τινα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πρῶτον.

Καὶ ἰον ἐν τῇ Ἐξόδῳ βλέπομεν τὸν Μωυσέα πρεσβεύοντα ἀνθρώπινον ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μοσχοποιήσαντος. «Καὶ ἐδεήθη Μωϋσῆς κατέ-

ναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ καὶ ἰλάσθη Κύριος» (ἰβ', 11, 14).

Ἰον Ἐν τῷ Δευτερονομίῳ καθαρῶμεν τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν περίστασιν καὶ ὑπὲρ Ἀαρὼν ἐπίσης (κατεύοντα. «Ἐθνημόθη Κύριος καὶ περὶ Ἀαρὼν» γράφει ὁ ἴδιος «καὶ ἠξάμην καὶ περὶ Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ», (θ', 20)

Ἰον Ἐν τοῖς Ἠσαΐασι οὕτω μελωδεῖ ὁ γλυκὺς τοῦ Ἰσραὴλ μελωδὸς περὶ τῆς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πρεσβείας τοῦ Μωϋσέως :

«Ἐποίησαν μύσχοι ἐν Χωρήβ καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ.

Ἐπελάθοντο Θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτούς, καὶ εἶπε τοῦ ἔξολοθρεῦσαι αὐτούς»

»Ἐἰ μὴ Μωϋσῆς ὁ ἐκλεκτός αὐτοῦ ἔσθι ἐν Ἀθραῖσι ἐνόπιον αὐτοῦ,

»Τὸ ἀποστρέφαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ, τοῦ μὴ ἔξολοθρεῦσαι αὐτούς». (ψαλμ ρε', 19, 21, 23).

Ἰον Ἐν ταῖς Βασιλείαις (Α', ἰβ', 23) καταφαίνεται ὁ προφήτης Σαμουὴλ οὐ μόνον πρεσβύων ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ θεωρῶν ἁμαρτίαν τὸ βλασηθῆναι τὴν πρεσβείαν, καὶ οὕτω πρὸς αὐτοὺς ἐκφραζόμενος : «Ἔμοι δὲ μῆδ' αὐτῶν ἀμαρτίαν τῷ Κυρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεχέσθαι περὶ ὑμῶν». Α' ὅπερ καὶ κατ' ἔξοχὴν πρεσβευτὴν πρὸς Κύριον ὁ ψάλτης καλεῖ αὐτόν, οὕτω λέγων : «Καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλομένοις τὸ ὄνομα Αὐτοῦ». (ψαλμ. 137, 6).

Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τῆς Π. Δ. Μεταβῶμεν δὲ ἡδὴ καὶ ἐν τῇ Κ. Δ.

Ἦ θέλετε ; παραδείγματα πρῶτον ἐξ αὐτῆς νὰ φέρωμεν, ἢ δογματικῶς ἐπιπέποισαν τοῦτο νὰ διέξωμεν ;

Ἦ ἴδωμεν ὅμως ταύτην δογματικῶς πρῶτον περὶ τούτου ἀποφαινομένην.

Καὶ ἰον ἐν τῇ Αἴ προς Τιμόθεον ἐπιστολῇ ὁ οὐρανοβόμων Παῦλος τὸ πρεσβεῖν καὶ εὐχεσθαι ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, πρῶτον πάντων ποιεῖν ἐπιτάσσει, λέγων «Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐπιτεύξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων τῶν ἀνθρώπων» (κεφ. β', 1).

Ἰον Ὁ ἡρακλήμενος μαθητὴς τοῦ Κυρίου Ἰωάννης ἐν τῇ Αἴ αὐτοῦ Καθολικῇ τάδε δογματικῶς κελεύει : «Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν.» (κεφαλ. ε', 16).

Ἰον Ἀλλὰ τί ζητοῦμεν τρίτον ; ἰδοὺ τοιοῦτον τὸ ἡμέτερον ἑδαφίον : «Ἐῦχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων ὡς ὅτι ἰσχυροὶ. Πολλὸ ἰσχυρὸν δέησις θεοῦ ἐνεργουμένη».

Παραθέσωμεν δὲ ἡδὴ καὶ τὰ ἐκ τῆς Κ. Δ. παραδείγματα.

Καὶ ἰον βλέπομεν ἐν ταῖς Ἠραξέσιν, ὅτι, ὅτε

«ὁ Πέτρος ἐτρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ, προσερχθῆ ἦν ἐκτενῆς ἰννομένη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ» (κεφ. ἰβ', 5, 7).

Ἰον. Τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐν τῇ προς Τιμόθεον Αἴ γράφοντα «ἀδιέλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνησίαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτός καὶ ἡμέρας» (Α', 3).

Ἰον. Τὸν Ἐπαφρόδην, ἐν τῇ προς Κολοσσαεῖς, «πάντοτε ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῶν Κολουσαίων ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σῶσθι τέλειοι καὶ πληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ». (κεφ. δ', 12)

Ἀλλὰ καὶ τὸν πρωτομάρτυρον Στέφανον σὺν τοῖς ἄλλοις νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν, δεόμενον ὑπὲρ τῶν λιθοβολουμένων αὐτὸν πρὸς Κύριον. (Πράξ. ζ', 60)

Ἦ ὅλων λοιπὸν τούτων τί καταδεικνύται, ἀγαπητοί ; Ὄχι ὅτι καθ' ἡκὸν ἔχουσιν οἱ πνευματικῶς ὑγιαίνοντες εὐχεσθαι ἀδελφοῦς καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἀδελφῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν ἐχθρῶν ἐπιπέως ἰαθῶσιν ; Ἄρα καὶ τὸ δεύτερον συναγόμενον τοῦ ἑδαφίου ἡμῶν, τὸδε, γραφικαῖς μαρτυρίαις κεκύρωται.

Ζητήσωμεν λοιπὸν, ἀδελφοί μου, καὶ θέσωμεν ὑπὲρ ἡμῶν εὐχέτας καὶ πρεσβευτὰς πρὸς Κύριον τοὺς εὐσεβεῖς καὶ δικαίους ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὅτι «πολὸν ἡ τούτων δέησις ἰσχυρὴ ἐνεργουμένη. Μηδὲν τούτου ἀποπαρρησέτω ἡμῶς !» διότι καθῆκον παρὰ Θεοῦ ἐστὶ τοῖς μὲν πάσχουσιν ὁπωσδήποτε ζητεῖν εὐχέτας, τοῖς δὲ ὑγιαίνουσιν εὐχεσθαι ὑπὲρ τῶν τοιοῦτων.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἂν κοπίδος τις, ἀγαπητοί, ὁλέρους μόνον τοιοῦτους εὐχέτας καὶ πρεσβείας δύναται διέκων νὰ εἴρῃ πρὸς Κύριον. Καὶ μέλισσα σήμερον, ὅτε μὲς κατέλαβε φυχρότης καὶ ἀδικησὶα πρὸς τὴν θρησκείαν ἦτε τὰ ἔργα ἡμῶν ἀντὶ νὰ ὡσι φραγεῖν ἡμεῖς εἰσιν ὅτε καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀντὶ νὰ ὡμεν πῶς σκοτία ἐσμὲν. Ἀλλὰ καθὼς ἐν σκοτεινῇ νυκτὶ καὶ ἀσελήρῳ, ὑψώσαντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν εἰς τὸ στερόμα κίω, βλέπομεν ἐκεῖ πολυφῶτων ἀστέρων πλῆθος, ἔκτειρον τὴν σκοτίαν σελιρίζον καὶ φασφοροῦν, οὕτω καὶ σήμερον ἐν τῇ σκοτεινῇ τοῦ πνεύματος νυκτὶ τῇ καταβύσῃ ἡμῶν, ὡς μὴ ὄφελον, ἐάν ἀνυψώσωμεν τὰ τῆς διανοίας ἡμῶν ὄμματι εἰς τὸ πνευματικὸν τῆς Ἐκκλησίας στερόμα πολυπληθέστερον καὶ ἐκ πολυφωτισμένων ὀφθαλμῶν ταῦς τῆς Ἐκκλησίας ἀστέρας, τοὺς τοῦ Χριστοῦ ἡγίους. Ἐκεῖ συνηγμένους καὶ ὁμοῦ θαξάζοντας τὸν Θεὸν τοὺς τσσαρῶντα ὀφθαλμοὺς μαρτύρου, περὶ ὧν οὕτω φθέγγεται ἡμῖν ὁ Μ. Βασίλειος : «Ἦσα ἦν ἕκαμς, ἵνα ἔνα εἴρησ ὑπὲρ σοῦ δυσωποῦντα τὸν Κύριον ; Τσσαρά-

κοντά εἰσι σύμφωνον ἀναπέμποντες προσευχῆν» (Ὁμ. εἰς τοὺς Μγ. Μ'. Μάρτυρ. τῆμ. Β'. σελ. 155 ἐκδ. Παρισ. ἔτει 1732). Ἐκεῖ τοὺς ἀρχαίους πατρῶνας τοὺς προφήτας σὺν οἷς καὶ τὸν Μεγαλόφωνον καὶ ζηλωτὴν Ἰλίαν, τοὺς ἀποστόλους, τοὺς μάρτυρας, τοὺς ὁμολογητὰς, τοὺς πατέρας, τοὺς ὁσίους, τοὺς ἀναχωρητὰς, καὶ πάντας τοὺς δικαίους «ἰὸν πολὺ ἰσχυρὴ ἡ δέησις ἐνεργουμένη». Ἰδοὺ λοιπὸν τοῦτους ὑπὲρ ἡμῶν εὐχέτας καὶ πρεσβείας πρὸς Κύριον προβάλλωμεν ! μὴ καταλείπωμεν δὲ καὶ τοὺς ἐπὶ γῆς, μὴδὲ καὶ ἡμεῖς δεόμενοι παύσασθε ! Ἀλλὰ καὶ ἔτι σὺν τοῦτοις ἐν τῷ τῆς προσευχῆς ἄρῳν ἀγωνισθώμεν !

Ἦ Μηδὲς λεγέτω, ὅτι τοῦτο δυσπιστία ἐστὶν εἰς τὸν Χριστὸν τὸν εἰπόντα «ὅτι ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δὴ ἔμην» ! (Ἰωάν. 16'. 16' ἀδὲ καὶ 14'. 13, 14Τ'. 23). Ἦ ἰδοὺ ἐάν δυσπιστῶν δεικνύῃ τὸ νὰ θέσωμεν τοὺς ἐν οὐρανοῖς τετελειωμένους Ἁγίους πρὸς Θεὸν πρεσβείας, οὐκ κλειωτέραν βεβαίως καταφαίνει τὸ νὰ προσβάλλωμεν τοὺς ἐπὶ γῆς δικαίους τοιοῦτους ; Ἀλλὰ τοῦτο εὐάρεστον καὶ Θεῷ φίλον καταδέδεικται, οὐ πολλῶν εὐαρεστότερον καὶ θεωρητέστερον τὸ ἄτερον. Βεβαίωτατα ! διότι καὶ ταπεινώσιν δεικνύσιν.

β') Ἄλλ' ἡ τῶν πεπλανημένων κεφαλὴ δὲν κατανοεῖ ταῦτα, διὰ τὸ ἐπικαθήμενον τῆς πλάνης σκότος. Καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἀποκρίνεταί : «Ναὶ εὐάρεστον καὶ Θεῷ φίλον τὸ προσβάλλειν τοὺς ζῶντας Ἁγίους εὐχέτας, ἀλλ' οὐκ καὶ τοὺς ἐν οὐρανοῖς, διότι οὕτω ἀπέθανον». Ἄλλ' ἀκουσάτωσαν τὴν Γραφὴν λέγουσαν «Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι» (Σοφ. Σοφ. 16'. 16), καὶ τὸν Χριστὸν διακηρόντα «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀποθήνη ζήσεται» (Ἰωάν. 14' 26), καὶ μαθέτωσαν ἐκ τούτων, ὅτι μόνον οἱ ἐν οὐρανοῖς Ἁγιοὶ ζῶσιν ἀληθῶς, ἐν ᾧ τὸν νυκτίον πάντες οἱ ἐπὶ Γῆς ἐσμὲν πάροικοι καὶ παρεπίδημοι.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν οἱ ἐν οὐρανοῖς Ἁγιοὶ ζῶσι τί τὸ κωλύον ἡμῶς νὰ θέσωμεν τοῦτους πρὸς Κύριον πρεσβείας, ἀφ' οὗ τὸ τοιοῦτον ἀπόδεικτον Θεῷ ἐστίν ;

Εἰς τοῦτο οἱ ἀντικείμενοι μὴ θυνόμενοι ὅτι δὲν θέλουσι νὰ πρεσβεύωσιν οἱ Ἁγιοὶ νὰ εἴπωσιν, καθότι ἀφ' ἑαυτοῦ φαίνεται καὶ ἄνευ ἀποδείξεως, ὅτι τοῦτο ἐστὶ ψεῦδος, τί λέγουσιν ὅτι δὲν ἔχουσιν γνῶσιν καὶ αἴσθησιν τῶν καθ' ἡμῶς οἱ ἐν οὐρανῷ Ἁγιοὶ. Τῆς φρονίμου ὅμως δύναται νὰ εἴρῃ ὅτι οἱ ἐν τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα εἰδότε μένοντες ἀγνωστοὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς συμβαίνοντα ;

Ἄλλὰ τὴν πλάνην αὐτῶν ταύτην καὶ αὐτὸς ὁ Χριστὸς καταρρίπτει διὰ τῶν ἐξῆς θεῶν αὐτοῦ λόγων : «Χερά ἐστὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ

ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενη-
κοῦται ἐνέτα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσι
μετανοίας». Οἱ λέγοντες ὅτι οἱ ἄγιοι οὐκ ἀκού-
ουσιν, ἀποκριθῆσάν μοι τίνας ἐν τῷ οὐρανῷ
εἰσὶν; οὐχ ὁ Θεὸς καὶ τῶν ἀγγέλων τὰ τά-
γματα σὺν τοῖς τῶν δικαίων χοροῖς; Ἄφ' οὗ-
λοιπὸν οὗτοι εἰσὶν ἐν τῷ οὐρανῷ, οὗτοι καὶ οἱ
χαίροντες ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι πάν-
τως θά ὤσι. Καὶ ἐξάπαντός τίσι! Τοῦτον δ'
οὕτως ἔχοντας, πῶς δύνανται οὕτοι λέγειν, ὅτι
οἱ ἐν τῷ Οὐρανῷ ἄγιοι πάντῃ ἀναισθητοῦσι
τῶν καθ' ἡμῶς; Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ θείᾳ παρα-
βολῇ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ ἀσκήτου πᾶν τοῦ-
ταῖον καταφαίνεται, ἢ ὅτι οἱ ἀντιλέγοντες
λέγουσι καὶ φρονοῦσι. Διότι ἐκεῖ καταδείκνυ-
ται τριῶν εἰδῶν ἔχων γνώσεις ὁ Ἀβραάμ· α) τὴν
κοσμικὴν ἢ κοινωρικὴν, ὡς γνωρίζων ὅτι
ὁ μὲν πλούσιος τῶν ἐν τῇ ζωῇ ἀγαθῶν ἀπὴ-
λυσεν, ὁ δὲ Ἀσκήτος τῶν κακῶν; Ἐάντιον
λέγει τῷ πλουσίῳ «μνησθήτω ὅτι ἀπέλαβες σὺ
τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου καὶ Ἀσκήτος
ὁμοίως τὰ κακά β.) τὴν ἐκκλησιαστικὴν, ὡς
γνωσκῶν, ὅτι ἔχουσι Μωσθεῖα καὶ τοὺς Προφή-
τας, καίτοι πολλοὺς πρὸ τοῦ Μωσθεῖως καὶ
τῶν Προφητῶν αἰῶνας ἐκδημήσας πρὸς Κύριον
«ἔχουσι Μωσθεῖα καὶ τοὺς Προφήτας, ἀκουσά-
τωσαν αὐτῶν», καὶ γ.) τὴν ψυχολογικὴν, ὡς
ἐπιστάμενος τὴν σκληρότητα καὶ τὸ ἀπειθὲς
τῆς γνώμης αὐτῶν «Ἐὶ Μωσθεῖως καὶ τῶν Προ-
φητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν
ἀναστῆ πεισθήσονται».

Τὴν τρίτην δὲ ταύτην γνώσιν πλεονέκων ἔχον
πῶντες καὶ βαθύτερον ἐξετάζοντες, ἀνευρίσκο-
μεν καὶ ὅτι ἐν τῇ γνώσει αὐτοῦ, τὴν προφητι-
κὴν διότι διὰ τοῦ «οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν
ἀναστῆ πεισθήσονται» τὴν ἐκ νεκρῶν τοῦ Σω-
τήρος ἀνάστασιν καὶ τὴν τῶν ἑβραίων ἀπι-
στίαν οὕτως προλέγει.

Οἴκτου λοιπὸν ἄξιόν εἶσιν οἱ λέγοντες, ὅτι
συμφώνως ταῖς Γραφαῖς βεβήξουσιν, ἐν ᾧ τὰς
διαφορὰς αὐτῆς μαρτυρίας παρορῶσι καὶ
παραβλέπουσι διότι κατεσκώτισεν αὐτοὺς ἡ
πλάνη καὶ ἡ προλήψις, ὥστε νὰ διαστεινωταί
ὅτι πάντῃ ἀναισθητοῦσι τῶν καθ' ἡμῶς οἱ
ἄγιοι ὡς μὴ πανταχοῦ παρόντες, καὶ τῶν
θεήσεων ἡμῶν οὐκ ἀκούουσιν. Ἀλλ' οὐδ'
ἡμεῖς τὴν τοῦ Θεοῦ πανταχοῦ παρουσίαν
ἐπὶ τοὺς ἄγιους κληρονομοῦμεν. Λέγομεν ὅμως
ὅτι δύναται κατὰ μέγιστον βαθμὸν ἐκείνο, ὅπερ
καὶ ζῶντες ἐπὶ γῆς ἐδύνατο. Δηλαδή καθὼς
ἐνταῦθα ὄντες καὶ σώματι περιόντες καὶ ὑπ'
αὐτοῦ περιοριζόμενοι ἐβλεπον καὶ ἤκουον οὐ
μόνον τὰ ἐνώπιον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ μακρὰν,
Θεοὺ δυνάμει καὶ χάριτι, καὶ παρενοχλοῦντο
διὰ τοῦ πνεύματος μετ' ἐκείνων, ἀφ' ὧν μα-
κρὰν θὰ τοῦ σώματος ἦσαν, καὶ τὰ μέλλοντα
καθὼς τὰ παρόντα ἐβλεπον, οὕτω καὶ ἐν οὐ-

ρανῶν ὄντες καὶ ἐν τῷ Θεῷ εὐφροινόμενοι
ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐν μέγιστον ὅμως βαθμῷ, ὡς
τοῦ χορῆ καὶ οὐκ οὐκ ἀπαλλαγέντες.

Ὅτι δὲ ζῶντες ταῦτα ἐδύνατο μέγιστος ἡ
ἐξοὶ Γραφῆ, ἐν ᾗ καταφαίνεται.

Ἰου ὁ τοῦ μεγαλοῦ ἰσχυροῦ Προφήτου Ἠλιοῦ
διάδοχος προφήτης Ἐλισσαίῆ λέγων τῷ παιδα-
γῶν αὐτοῦ Γιεζὺς ὅτι ἡ καρδιά αὐτοῦ ἐπορεύθη
μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἔστρεψεν ἴνα προφητῶσιν τὸν Ναυ-
μᾶν καὶ λάβῃ τὰ δῶρα, ἔπερ αὐτὸς δὲν ἐδέ-
χθη «οὐχὶ ἡ καρδιά μου ἐπορεύθη, ὅτι ἐπέ-
στρεψεν ὁ κερὶ ἐπὶ τοῦ ἄρματος εἰς συνάντη-
σίν σου; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον, καὶ νῦν
ἔλαβες τὰ ἱμάτια» (Α'. Βασιλ. Ι'. 26).

Ἰου ὁ Ἀπόστολος Πέτρος γνωρίζων, ὡς εἶ-
πεν παρὸν εἰς τὴν πόλιν τοῦ κτήματος τοῦ
Ἀνακίου, ὅτι αὐτὸς ἐνεσφάσαστο ἀπὸ τῆς τι-
μῆς συνειδήσεως καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σαπ-
φίρας. (Πράξεις Ε'. 1-11).

Ἄλλ' ἔχουμεν ἐτι καὶ τὸν Χριστὸν λέγοντα
περὶ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ τοσοῦτου αἰῶνος πρὸ
αὐτοῦ ὑπέροχον, ὅτι «ἠγαλλιάσαστο ἴνα ἴδῃ
τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη».
(Ἰωάν. ΙΙ'. 56).

Πῶσα δὲ ἀλλὰ παρόμοια τοιαῦτα περιέχο-
νται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ! ἀλλὰ διὰ τὸ σύντομον
εἰς μὴν ταῦτα ἀρκούμεθα, καὶ συμπυκνῶ-
μεν, ὅτι ἀφ' οὗ τοσοῦτα ἐδύνατο ἐν σώματι
εἶναι ὄντες οἱ ἄγιοι, οὐ πολλῶν πλείονα δύνα-
ται τοῦτου ἐλευθερωθέντες καὶ μέγιστα ἀπο-
λαβόντες χάριν:

Ἐπειτα ἀφ' οὗ τὰ πνεύματα παντα-
χοῦ περιπλανῶνται, καὶ διὰ μέγιστον ταχέως
πανταχοῦ παρόντες εἰσὶν, οἱ ἄγιοι τοῦ Θεοῦ
μετὰ τοῦ ἐπὶ γῆς αὐτῶν ἄρτων καταλείπονται
ἐν χάριτι τῆς διαμένοντος καὶ δὲν δύναται νὰ
προφθίσωσιν εἰς τοὺς δευτέρους αὐτῶν;

Ταῦτα εἶνε ἄτοπον τὰ τὰ λέγοντες, πολλῶν
μᾶλλον καὶ τὰ τὸ φροῦν. Διότι τοῦναντίον
μαρτυροῦσι καὶ τ' ἀπαρχῆς ἕως τοῦ νῦν τῶν
Ἁγίων θαύματα. Καθὼς εἰς τὸ Ἐβανγγέλιον
τὸ ἀναφέρουν ὅτι ἐν τῇ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Μεταμορφώσεως ὡρῆθι αὐτῶ Μωσθεῖως σὺν τῷ
Ἠλίᾳ τῷ Μεγαλοῦ ἰσχυροῦ σὺν αὐτῶν ὁ πρὸ
τοσοῦτου καιροῦ ἐκδημήσας πρὸς Κύριον πῶς
ἦδη ἐν τῇ γῇ ἐνανθρωπήσαντι καὶ μεταμορ-
φομένῳ φαίνεται; Ὅθεν λοιπὸν δὲν δικαι-
οῦμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι πάντες οἱ ἄγιοι εἰς τοὺς
δευτέρους αὐτῶν φθάνουσι, διότι πῶς ὄχι;

Δὲν εἶνε λοιπὸν, ὡς οἱ ἀντικείμενοι λέγουσι,
τὸ περὶ προσβείας τῶν Ἁγίων δῶμα τῆς ἡμε-
τέρας Ἐκκλησίας μὴ γραφικὸν καὶ στραβλόν,
ἀλλὰ τοῦναντίον τὸ ἀπορρίπτειν τὴν τῶν Ἁγίων
προσβείαν ὑπερηφάνως καὶ ἀλαζονικῶς τοῦτο
εἶνε οὐχὶ ὀρθόν, ἀντι ἀγάπης καὶ τιμῆς πρὸς
τοὺς τοῦ Θεοῦ φίλους ὀφειλομένης, μέγιστος καὶ

περιφρόνησιν ἀπογεννῶν, καὶ τὴν τῆδε Ἐκ-
κλησίαν τῆς πέρας διαχωρίζον.

Κατὰ ταῦτα τὸ περὶ προσβείας τῶν Ἁγίων
δῶμα καὶ γραφικὸν καταδέδεικται καὶ λογικόν.
Κηρύττουσι δὲ τοῦτο καὶ οἱ τῶν Ἀποστο-
λικῶν χρόνων Πατέρες καθὼς καὶ πάντες οἱ
μετ' αὐτοῦ.

Καὶ Ἰος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγί-
της ἐν τῷ περὶ ἰσχύος κεκοιμημένων (Ἐκκλ.
Ἱεραρχ. κεφ. 7, 3) τάδε λέγει: «Φησὶ δὲ τοῖς
λογοῖς τοῖς ἱεροῖς ἐπόμενος, ὡς ἀπέλιμοι εἰσι
πάντα ἐν τῷ δε τῷ βίῳ τῶν Ἁγίων αἱ προ-
σευχαί». (Ἀναστ. Συναγ. ἑρωτικ. 7.)

2ος ὁ χαλκέντερος Ὁριγένης ὁ ἐν ἔτει
186 ἀπὸ Χριστοῦ γεννηθεὶς οὕτως ἔγραφε
καὶ ἐδίδασκεν: «Ἐὶ ὁ ἐτι τὸ σῶμα περιειμέ-
νος Παῦλος συνάσασθαι τρυφῶν ἐν τῷ ἑαυ-
τοῦ πνεύματι ἐν τῇ Κορίνθῳ, οὐκ ἀπογνω-
στέον οὕτω καὶ τοὺς ἐξηγητῶντας μακαρίους
φθάνειν τῷ πνεύματι τάχα μᾶλλον τοῦ ὄντος
ἐν τῷ σώματι, ἐπὶ τὰς ἐκκλησίας». (Τόμ. Α'.
σελ. 269, ἐκδ. Παρισ. 1733).

3ος Ὁ Καισαρείας Ἰσίδωρος ὁ Παμ-
φύλου, ἀγὴρ σπουδαῖος διὰ τὴν ἀρχαιό-
τητα καὶ τὴν πολυπειρίαν, ὁ περὶ τὸ 270 πα-
τήριον ἔτος γεννηθεὶς, καθίστασθαι τὸ ἔθος τῶν
τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ Χριστιανῶν τοῦ τιμᾶν τοὺς
ἄγιους καὶ καταφρονεῖν ἐπὶ τὴν αὐτῶν προ-
σβείαν, οὕτω γράφει: «Καὶ ταῦτα δὲ ἄρμόζεις
ἐπὶ τῇ τῶν θεοφιλῶν τελευτῇ, εἰς στρατιώτας
τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας οὐκ ἐν ἡμέρῳ εἰ-
πάν, παραλαμβάνεσθαι. Ὅθεν καὶ ἐπὶ τὰς θῆ-
κας αὐτῶν ἔθος ἡμῶν περιέναι, καὶ εὐχὰς
παρὰ ταῦταις ποιῆσθαι, τιμᾶν τε τὰς μακα-
ρίας αὐτῶν ψυχάς, ὡς εὐλόγως καὶ τούτων
ὄψ' ἡμῶν γινωσκόμενων». (Ἐβανγγ. Προπαρσικ.
Βιβλ. ΙΓ'. σελ. 663 τῆς ἐν Κολωνίᾳ ἐκδ. τοῦ
ἔτους 1688).

Ἄλλ' ἐτι καὶ ὁ λόκληρος Σύννοδος
ἡ ἐν Γάγγρῃ τῇ τῶν Παφλαγῶνων συγκρο-
τηθεῖσα τῷ 324 ἔτει ἐν τῷ Κ' αὐτῆς καιροῦ
αὕτως ὁρίζει: «Ἐἴτις ὑπερηφάνως διαθέσει κε-
χρημένους, βδελύσσεται τὰς συνάξεις τῶν μαρ-
τύρων, ἢ τὰς ἐν αὐταῖς γινόμενας λειτουργίας,
ἀνέθεμα ἔστω.»

Πρὸς τοῦτοισι ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Θεὸς
Χρυσόστομος, ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ὁ Ἱερὸς
Ἀδριανός, ὁ πολυμαθὴς Ἱερώνυμος, ὁ Ἀλε-
ξανδρείας Κύριλλος, ὁ Πηλουσιώτης Ἰσίδω-
ρος, ὁ Κύρου Θεοδώρητος, ὁ Ἀμασκηνὸς Ἰω-
άννης, καὶ τί ἐτι νὰ καταλέγω τὸ πλῆθος τὸ
ἄπειρον τῶν πρὸ αὐτῶν καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ
μετ' αὐτοῖς Ἁγίων, οἵτινες πάντες τὸ δῶμα
τοῦτο καὶ παραδέξαντο καὶ ἐδίδαξαν;

Πάντων ὅμως τούτων ἀνωτέρως οἱ ἀντι-
κείμενοι θεωροῦντες ἑαυτοὺς τολμῶν ἐκφέ-
ρειν καὶ ἐκιδάσκειν τὰς στραβλὰς αὐτῶν διόξας,

δὲ ὧν οὐδὲν ἕλλο ἢ ἀπειθεία εἰς τὰς Γραφὰς
καὶ ἀλαζονία προκύπτει.

Ἀλλ' ἡμεῖς, ἄγαπῆτοι, ἀκολουθήσωμεν τῇ
Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν, τῇ μόνῃ Ὀρθοδόξῃ καὶ Ἀπο-
στολικῇ τῇ μόνῃ ἐννοούσῃ ὁρθῶς τὸ τοῦ Θεοῦ
Ἰακώβου:

«εὐχεσθαι ὑπὲρ ἀλλήλων ὑπὸς
ἰαθῆτε. Πολλὸ ἰσχυρὸν δέησις δι-
καίου ἐνεργοῦμένη.»

καὶ ἐφαρμοζούσῃ τελείως αὐτό.

Θέσωμεν πρέσβεις καὶ εὐχέτας ὑπὲρ ἡμῶν
πάντας ἡγιασμένους, καὶ τοὺς ἐπὶ γῆς ἐτι δι-
καίους: εὐξώμεθα καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ πάντων.
Τὴν ἀγάπην διὰ τούτων ἐν ἀλλήλοις τηρή-
σωμεν, καὶ τὴν ἐνότητά τῆς ἐπὶ γῆς Ἐκκλη-
σίας μετὰ τῆς ἐν Οὐρανοῖς.

Τοῖς ὑγιαίνουσιν ἀκολουθήσωμεν λόγοις καὶ
τῇ κατ' εὐσεβείαν διδασκαλίᾳ.

Ἐἴτις δὲ ἐπεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ προσέ-
χεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσεβείαν διδα-
σκαλίᾳ τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος.» (1'.
Τιμόθ. ΣΤ'. 3).

Ὁ τοιοῦτος ἀκουσάτω τοῦ Ἀυτοῦ λέ-
γοντος τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς:

«Ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ ὁ δὲ ἐμὲ
ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με» (Λουκ.
Ι'. 16)

Ὁ τοιοῦτος κατανοησάτω τὸ πρὸς Σαμουὴλ
παρὰ Κυρίου εἰρημένον:

«Ὁὐ σὲ ἐξουθενήσω, ἀλλ' ἢ ἐμὲ ἐξουθε-
νήσω.» (Α'. Βασιλ. γ'. 7).

Σ. Γ. Μακροῦς.

ΣΧΟΛΙΟΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ
Ο ΤΙΜΩΡΗΘΕΙΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Ὁ Ζακὰ Ζαράκ, ὅστις ὠνομάζετο οὕτω,
διότι μετ' ἑαυτοῦ ἔφερε πάντοτε τὴν μάστιγα,
ἐκ κληρονομίας ἐξουσιούτοτι δέκα λευγῶν ἐκ-
τασιν γῆς κύριος δὲ τυγχάνων ἀτελευτήτων
θησαυρῶν ἀπῆλασε πάντος ὅτι ἠδύνατο ἡ καρ-
διά αὐτοῦ τὰ ἐπιθυμῆσαι. Τὸ φροῦνον ἐν τῷ
εἶχεν οὗτος ἰδρύσῃ τὸ ἑαυτοῦ ἐνδιαίτημα ἦτο
φωκοδομημένον ἐπὶ τινος βράχου ὑψηλοῦ, ὁ
δὲ πύργος, ὃν οἱ πρόγονοι αὐτοῦ ἐκτίσαν,
ἠφανίζετο ὑψοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις.

Διευθετηθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑπαρχόντων
αὐτοῦ ἐπεσκόπει ἐν μιᾷ ὥρῃ τοῦ ὑψηλοῦ
πάντα τὰ πέριξ καὶ τὰ ὑποκάτω αὐτοῦ ἀντι-
κείμενα. Καθ' ἑκάστην ἐνέβαινον εἰς τὸν πύρ-
γον, ἔνθεν ἐτέρπετο νὰ θεωρῇ τοὺς πολυπλη-
θεῖς δούλους καὶ τὰς ποιμένας του. Ἐἴξῃ τὸ

ἄμμα του ἀπέναντος ἐπὶ τοὺς ἐργαζομένους δούλους του, καὶ ὑδάτις οὗτοι κεκοπιακότες ἐκ τῆς ἐργασίας ἤθελον τυχόν ἀναπαυθῆναι ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἐμπίπτειτο θηριωδῶς ἐκεῖνος καὶ οὐδὲν ἠδύνατο τὴν ὀργὴν αὐτοῦ ἰα καταπραυνῆναι! *Πεντήκοιτα μαστιγώσεις ἀπονεμόμενοι ἐξ ἐμμανοῦς χειρὸς ἡσυχίας τιμωρία τοῦ ἀμαρτήσαντος δούλου, καὶ εὐφροστέτο αὐτὸς οὗτος δ' ἔτι οὐκ ἔστι νὰ ἐπιβλέψῃ τὴν ποιήν. Οἷον τέρας ἀπάνθρωπου!*

Ἄλλ' ὁ Θεὸς εἶνε δίκαιος καὶ δὲν ἀφίνει τὸ ἐγκλημα ἀτιμώρητον. Ὁ Ζαὶτα Ζαῖρακ, ὅστις διήρχετο ἐν μέσῳ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ τὰς ἡμέρας τοῦ βίου του, ὅστις ἐκέκτητο, ὡς εἴρηται, δέκα λευγῶν ἔκτασιν γῆς, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀνεργάζοντο αὐτὸν πύριον καὶ προστίτην, εἰ καὶ δὲν ἐφέρετο πύριον ὡς πατήρ, ὁ Ζαὶτα Ζαῖρακ ἀποβάλλει παραχρῆμα τὴν ἕραν, θεῖα ἐπινεύσει. Ἐν ταῦτοις ἐξηκολούθει οὗτος ν' ἀναβαίνῃ εἰς τὸν πύργον, ὀδυρόμενος διὰ τὴν τύφλωσιν αὐτοῦ καὶ εἶτι μᾶλλον, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ διασκεδάσῃ τοὺς δούλους του μαστιγῶν! Ἐπὶ εἰκοσίν ἔτη ἡ χαρὰ δὲν ἐπέλαμψεν ἐν τῇ καρδίᾳ του· αἱ πηγαὶ πύρινης θυμῆδος ἦσαν κεκλεισμέναι δι' αὐτόν.

Καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του, ἔαν παρομοίᾳ τις ὑπαρξίς εἶνε ἀξία νὰ φέρῃ τὴν ζωὴν —, οὗτε τὴν ὕψιαν ἐργάζομεν, οὗτε τὴν ἐξοχὴν. Ἔπειτα διὰ κρατήρους χροσῶν τὸν καρπὸν τῶν ἰδρώτων, οἵτινες ἀπέσταζον ἀδικήτως ἐκ τοῦ μετώπου τῶν μοχθοῦντων δούλων του, ἀλλ' ἠσθάνετο τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ φλεγόμενα ὑπὸ δριμυτάτων πόρων.

Οὕτε ἡ κατοικία του οὗτε ὁ πύργος ἠκούοντο πλέον ν' ἀντηχῶσιν ἐκ τῶν ἰερῶν ἠσμιῶτων, ἔπειτα οἱ οἰκιστὲς καὶ ἄθροιστοὶ δοῦλοι ἀπαύστως ἀνέπεμπον πρὸς Δέ, ὃ Προφήτῃ! Ἄν ἐδοκίμαζεν αἶθε τὰς ἠδύτητας πλέον τοῦ ὕπνου, ὅστις νύκτωρ μόνον καὶ κούρη τῶν τυραννικῶν ὀφθαλμῶν ἤρχετο ν' ἀνακουφίσῃ ἐκ τῶν μόχθων τὸν δούλον!

Αἰῶνιε Θεέ! Σὺ εἶσαι δίκαιος, θὰ τὸ ἀνακηρύξω εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Ἐνθ' ὁ Ζαὶτα Ζαῖρακ ἐβρόσκατο ἡμέραν τινὰ μόνος εἰς τὸ ὑψιστον μέρος τοῦ πύργου του, προσβύλλεται αἰφνης ὑπὸ τινος κεραυνοῦ καὶ ἐν ἀκαρδίᾳ ἐβρίσκειται χαμαί, εἰς τοὺς πόδας τῶν δούλων του. Οὗτοι πάντες συνάγονται ἡμιληθόν, περικυκλοῦσι τὸν τύραννον καὶ οἰκτερίζοντες αὐτὸν ἀπευθύνουσι τὴν ἐξῆς πρὸς τὸν Οὐρανὸν προσευχῆν: «Οἱμοὶ! δίκαιε Θεέ! Ἐἴθε ὁ κεραυνὸς σου νὰ ἐβρίσκεν εἰς σημεῖον καλὸν τὸν Ζαὶτα Ζαῖρακ, καὶ νὰ εἴχεν ἀποκαταστήσῃ κρείσσονα τὴν αὐτοῦ ψυχὴν.»

Τοιαύτη ἦτο ἡ εὐχὴ αὐτῶν. Ὁ ἄνθρωπος! πόσον προτιμότερον νὰ ἦναι τις ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὁ δούλος ἄνθρωπος πρὸς τοὺς δούλους ἐκείνους, ἢ κύριος ἀπειθῶν ἀγαθῶν μετὰ ψυχῆς ὁμοίας τῆ τοῦ Ζαὶτα Ζαῖρακ.

Ὁ ἄνθρωπος! ἐν ἡ ψυχῇ ὑμῶν τυγχάνῃ νὰ ἦνε πλουσία ἐν ἀρεταῖς καὶ ἐν ἔχητε πλῆρη ὑγείαν, μὴ φθορεῖτε τὴν τύχην τοῦ Ζαὶτα Ζαῖρακ, ὅστις ἐρέμετο τέρας ὡρῶν ἐν ταῖς ἀνθρώποις.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).
Θεοφ. Γ. Κόντης.

ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΘΛΙΟΥ Γ'ΗΣ

Παραδείγματα τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Νεκέρου, τῶν Ἰουδαίων ἀρχαίων ἐν Βαβυλῶνι.

Ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἡ γῆ, ἐν τῇ ὁποίᾳ οὗτοι κατοικοῦσιν ὁμοῦ θεωρεῖται ὡς αὐτῶν ὡς μήτηρ καὶ κοινὴ τροφὴ· προσκολληθῆναι εἰς αὐτὴν καὶ τοῦτο ἐνδύει τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ ἄνθρωποι, τρώοντι, αἰσθάνονται ἑαυτοὺς συνδεδεμένους διὰ τινος ἰσχυροῦ θεσμοῦ, ὅπταν ἀναμνησθῶσιν, ὅτι ἡ ἰδία χώρα, ἣτις ἐρέμνησαν καὶ ἀνέβησαν αὐτοὺς ζῶντας, θὰ δεχθῆ αὐτοὺς εἰς τοὺς κόλπους τῆς τεθνεῖστος.

Ὁ Ἰωσήφ ἀποθυήσων λέγει εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ: «ἐν τῇ ἐπισκοπῇ (ἡ) ἐπισκέψεται ὁ Θεὸς ὑμᾶς, καὶ συναρπύσει τὰ ὄσπῃ μου ἐντεθῆναι μετ' ὑμῶν» τοῦτέστιν «ὁ Θεὸς θὰ ἐπιβλέψῃ ἐφ' ὑμῶν καὶ θὰ ἐγκατασκευάσῃ ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐπηγγείλατο εἰς τοὺς πατέρας ὑμῶν» μεταφράσει τὰ ὄσπῃ μου μετ' ὑμῶν. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἔσχατος αὐτοῦ λόγος. Ἐτερεῖον αὐτῶν ἡ κατὰ τὰς στιγμὰς τοῦ θανάτου ἐλάτῃ ὅτι θὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὁ Θεὸς τοῖς δίδει ὡς πατρίδα τῶν, καὶ ὅτι τὰ ὄσπῃ αὐτοῦ θὰ ἀνεπανθῶσιν ἡσυχώτερον ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ.

Ἐνε τοῦτο αἰσθητικὸν φρονεῖν εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς. Θεμιστοκλῆς, ὁ Ἀθηναῖος, ἐξωρῶσθι ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ ἔθρον ἄστυλον παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν. Καὶ ὅμως, ἐποθυήσων, ἀφῆκεν ἐπιτολὴν τοῖς φίλοις αὐτοῦ νὰ μετακομίσωσι τὰ ὄσπῃ του εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἵνα ἐνταφίσωσιν αὐτὰ κρυφίως ἐκεῖ.

Τοιαυτοτρόπως οἱ διαπρακτῆς πολιταὶ συμπαροῦσιν εἰς τὴν γενέθλιον αὐτῶν γῆν. Ἡμῖν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, λέγει ὁ Νεκέρου, καὶ ἔλαβον οἶνον καὶ ἐδόξα τῷ βασιλεῖ, καὶ ἀφαινόμην τεθλιμμένους ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς: «Ἰαεὶ τὸ πρόσωπόν σου εἶνε τοσοῦτον τεθλιμμένον, ἐν ᾧ δὲν εἶσαι ἀσθενής;» Καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ: «ὁ Βασι-

λεὺς εἰς τὴν Μιδία ἐξήτω» διὰ τὸ οὐ μὴ γένηται ποιητὸν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ πόλις, οἶκος μνημείων πατέρων μου, ἠρημώθη, καὶ αἱ πόλιν αὐτῆς κατεβρόχθησαν ἐν πυρὶ;... εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθὸν ἡσυχία ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν εἰς Ἰουδα, εἰς πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. Ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἰουδαίαν, προσκαλεῖ τοὺς συμπολίτας του, τοὺς ὁποίους ἡ ἀγάπη τῆς κοινῆς αὐτῶν πατρίδος συνήρουν. Ἐπεὶ βλέπετε, εἶπε, τὴν θλίψιν ἡμῶν, πῶς Ἰερουσαλήμ ἔρημος, καὶ αἱ πόλιν αὐτῆς ἐδόθησαν πυρὶ· δεῖτε, καὶ διωκοδομήσωμεν τὸ ταῖχος Ἰερουσαλήμ.

Ἐφ' ὅσον οἱ Ἰουδαῖοι διέμενον ἐν τῇ ἄλλοτρίᾳ, καὶ τοσοῦτον ἀπομεμακρυσμένοι τῆς πατρίδος αὐτῶν, δὲν ἐπαύσαν κλαίοντες καὶ ἐξοκοντίζοντες, οὕτως εἶπεν, διὰ τῶν διακρῶν αὐτῶν τοὺς ποταμούς τῆς Βαβυλωνίας, ἀναμνησόμενοι τῆς Σιών. Ἄν ἠδύνατο νὰ ἀποφασίζωσιν, ὅπως φάλλοσι τὸς ὁμοίους αὐτῶν ὁδῶς, αἵτινες ἦσαν αἱ ἰσθμὸς τοῦ Κυρίου, ἐν γῆ ἄλλοτρίᾳ. Τὰ μουσικὰ αὐτῶν ὄργανα, ἄλλοτε ἡ παρηγορία καὶ ἡ χαρὰ τῶν, ἔμενον κρημνίσματα ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν τῶν πεφτυγμένων ἐπὶ τῆς ὄχθης, καὶ εἶχον ἀπομείνῃ τὴν χορῆσιν αὐτῶν. «Ἐάν ἐπιλάθωμαι σου Ἰερουσαλήμ, ἔλεγον, ἐπιλησθεῖς ἡ δεξιὰ μου κολλήσει ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἐάν μὴ σου μνησθῶ».

Οἱ ὑπὸ τῶν νικητῶν ἐγκαταλειφθέντες εἰς τὴν γενέθλιον αὐτῶν γῆν ἔθεώρουν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς, καὶ ἔλεγον εἰς τὸν Κύριον ἐν τοῖς ψαλμοῖς, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ ἔφαλλον ἐπὶ τῆς ἀρχιμασσίας τῶν: «καρὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι τὴν Σιών, Κύριε, ὅτι ἔχει καρὸς. Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δοῦλοι σου τὰς λίθους αὐτῆς καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτειρήσουσι».

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Δ. Α. Κ.)

Εἰς ΜΕΓΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣ ΟΥΑΝΙΩΝ

Εἰς τῶν λαμπροτέρων ὑπογραμμῶν, ὃν δύνανται τις νὰ ἀναφέρῃ, τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθήκοντων τοῦ πολέτου, εἶνε ὁ Γεώργιος Οὐάσιγκτων, ἀληθῆς ἰθρυτῆς τῆς Ἀμερικανικῆς ἐλευθερίας ὡς ἀνὴρ ἰδιώτης, ὡς ἀνὴρ πολεμικός, ὡς ἀνὴρ πολιτικός, ἐξεπλήρου σταθερῶς πάσας τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς.

Ὅτε ὁ Οὐάσιγκτων ἐγεννήθη, ἡ χώρα ἡ σῆρον καλουμένη «Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι» περιελάμβανε δεκατρεῖς ἀποικίας ὑποτεταγμένας εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Αἱ ἀποικίαι αὗται καταπιεζόμεναι ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, συνήνθισαν ὅπως κηρύξωσι κατ' αὐτῆς πόλεμον, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἀνακηρῶσιν τὴν ἀνεξαρτησίαν των. Εἶχον ἀνάγκην ἀρχηγῶν ἐξελέγη

ὁ Οὐάσιγκτων καὶ τῷ ἐδόθη ὁ τίτλος καὶ ἡ ἐξουσία ἀρχιστρατήγου.

Ὁ ἐνωτικὸν τῶν Ἀγγλῶν ἀγὼν διήρκεσεν ἐννεα ἔτη. Ὁ Οὐάσιγκτων εἶχε νὰ ὑπερηγήσῃ δυσχερεῖας ἀνηκούστους. Τὰ προσκόμματα, τὰ ἀτυχήματα, αἱ ἐχθραὶ, αἱ προδοσίαι, αἱ ἀδικίαι ἐπλημύρουν ὑπὸ τὰ βήματα αὐτοῦ· ἐθριάμβουσαν κατὰ πάντων. Ἀήξαντος τοῦ πολέμου, ἀπέλυσε τὸν στρατὸν, ἀπέθηκε τὸν τίτλον τοῦ ἀρχιστρατήγου, καὶ ἐπανήλθεν, ὅπως ζήσῃ ὡς ἀπλοῦς ἰδιώτης ἐν τῷ κτήματί του.

Ἀναγορευθεὶς εἶτα δις κυβερνήτης τῆς μεγάλης ταύτης χώρας, μετὰ τοῦ τίτλου τοῦ προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς δημοκρατίας, ἐκυβέρνησεν ὀκτὼ ἔτη μετὰ θελήσεως ἐπιτηδεῖας καὶ σταθερῆς, καὶ ὑπῆρξεν πάντοτε πιστὸς εἰς τὰς μεγάλας ἀρετὰς τῆς τάξεως, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Τῷ προσέφερον καὶ τρεῖς φορὰν τὴν κνέρονσιν ἀπεπαινήθη αὐτὴν, καὶ διήλθε τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας ἐν τῇ ἀσημανώσει.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Δ. Α. Κ.)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΚΕΡΙΣΤΟΤΟΥ Κ' ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ.

Κύριοι,

Ἐργαζόμενος πρὸς ἐκπόνησιν πραγματείας περὶ «Γενέσεως τοῦ ἀνθρώπου», περισυλλέγων δὲ πρὸς μετάφρασιν καὶ δημοσίευσιν τὰς ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου γνώμας καὶ πεποιθήσεις τῶν περιφανῶν τῆς Ἑσπερίας φυσιογνωστῶν, ἀπὸ τοῦ Παστῆρ μέχρι Βίρχωβ καὶ Ζέτς καὶ Οὐάλης καὶ Στουάτ καὶ Γρέκ καὶ Δέλλινγκερ, τῶν χαρακτηριζόντων τὴν περὶ ἀπογενέσεως θεωρίαν τοῦ Χέκελ «ἐπιστημονικὴν παραδίαν», ὑποχρεοῦμαι νὰ διακόψω προσωρινῶς τὴν ἀποστολὴν ἑσθῶν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ ὑφ' ὑμῶν διευθυνόμενον περιοδικόν. Ἄμα περὶ τῶν ἐργῶν, ἐφ' οὗ συγκεντρῶνω τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις, θέλω σὰς ζητήσῃ καὶ αὐτῆς μίαν γνώμην εἰς τὰς σελῆς τῆς «Ἀναπλάσεως».

Ἐν Τεργέστη 31 Δεκεμβρίου 1890.

Ι. Σκαλτσούνης

ΔΕΛΤΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

Ο κ. Σπ. Παπαλέξης έδωρήσατο τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς «Αναπλάσεως» τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων 1) Πέρον τοῦ Ἰσθμοῦ, 2) Εὐρύταλον, 3) Ραγήπ διήγημα.

Ο κ. Κ. Καραπάνος τὸν εἰσαγωγικὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1891 λόγον ἀπέδωκε.

Ο Πανσοσιολογ. κ. Κύριλλος Ἀθηναοιδίης τρεῖς τόμους ἱστορικῆς διδασκαλίας περὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μεταφρασθεῖσας ἐκ τοῦ ῥωστικοῦ ὑπὸ Ν. Παγίδα.

Δ Η Λ Ω Σ Ε Ι Σ

Πρὸς τοὺς ἀξιολόγους κ. συνδρομητὰς τῆς «Αναπλάσεως» ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καὶ τῇ ἔξωτερικῇ.

Γνωστὸν ὑμῖν ποιῶμαι, ὅτι τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τῆς «Αναπλάσεως» δι' ἐγγράφου αὐτοῦ τῆς 5 π. μηνὸς ἐξελέξατό με διευθυντὴν τοῦ ἡμῶν ἑξαμηνιαίου περιοδικοῦ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου τ. ε., ὅτε καὶ ἐπισήμως ἀνέλαβον τὴν ὑπευθύνουσαν ταύτην, καὶ ἀρχὴ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου, ὡς ἀνακριβῶς εἰχεν δηρμοσιευσθῆ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ καὶ ἀλλαχόθεν.

Τὸ περιοδικὸν ἐξέκολουθήσει τὴν αὐτὴν ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον πορείαν, τακτικῶς κατὰ δεκαπενθήμερον ἐκδιδόμενον, περιέχον βλῆμ ἐπιστημονικὴν, πρακτικὴν καὶ ποιικίλην ἠθικὴν καὶ οἰκογενειακὴν.

Πᾶσαι αὖ μέχρι τοῦδε μένουσαι ἀνεκτέλειστοι ἐπιστολαὶ καὶ παραγγελίαι, αὖ ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Περιοδικόν, οὗ καὶ μόνον τὴν διέσφυνσιν καὶ ἔκδοσιν ἀνέλαιβον, ἐκτελεσθήσονται ὅτι τάχιστα, τακτοποιηθείσης καὶ διαιρεθείσης τῆς ὑπευθύνουσης τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Περιοδικοῦ. — Περαιθεμεν, ὅτι οἱ κ. συνδρομηταὶ θὰ ἐξέκολουθήσασιν τρέφοντες τὴν αὐτὴν ἀγάπην καὶ ἐπιμέλειαν πρὸς τὸ περιοδικόν, ἣν καὶ πρότερον εἶχον, διότι ἀπάντι τοιαύτης σιμωρίας παρ' ἡμῖν καθαρῶς ἠθικοθηρακευτικῶν φύλλων καὶ πρὸ τοσαύτης πληθώρας ἄλλων διαφόρων ὕλης καὶ σκοποῦ οὐ μικρῶς ὠφελείας τοῦτο πρόξενον γίνυται.

Μετ' ὑπολήψεως ἐξαιρέτου κ.τ.λ.

8 Ἰανουαρίου 1892.

Ἐν Ἀθήναις.

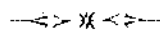
Ο διευθυντὴς τοῦ Περιοδικοῦ
Ι. Ε. Μετολόωφ
καθηγητὴς.

Τὴν 28ην τρ. μ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὠραν 2αν μ. μ. συγκροτηθήσεται ἐν τῇ αἴθουσῃ τοῦ Συλλόγου ἡ ἐτησίαι γενικὴ συνέλευσις τῶν τακτικῶν Μελῶν αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ Κανονισμῶν, καθ' ἣν ἀναγνωσθήσεται ἡ λογαριαστικὴ τοῦ Προεδρείου.

Αὐτὸ προκαλοῦνται εἰς αὐτὴν πάντα τὰ τακτικὰ Μέλη τοῦ Συλλόγου, ἵνα λάβωσι γνώσιν τῶν ἐν αὐτῷ πεπραγμένων κατὰ τὸ ἥδη λήξαν τρίτον ἔτος καὶ δώσωσι γνώμην ἐπὶ τῶν συζητηθησομένων ὑπὲρ τῆς «Αναπλάσεως» θεμάτων.

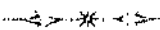
(Ἐκ τοῦ Προεδρείου).

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. ἀνταποκριταί, οἱ ἀποστέλλοντες χρήματα ἐκ συνδρομῶν τοῦ περιοδικοῦ, νὰ δηλώσω ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα τῶν πληρωσθέντων συνδρομητῶν, ὅπως ἀποστέλλωνται αὖ ἀποδείξεις ἐγκρίτως καὶ τακτικῶς ὑπὸ τοῦ ταμίου τοῦ Συλλόγου.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΩΝ

ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ΧΑΚΗΛΩΝ τοῦ Νουητοῦ Παριουαίου ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Χ. Λουκιάδη προσκυνητοῦ δ' γ'. τόμος τοῦ μεγάλ. Συντάξιμου, περιέχον βίους πάντων τῶν ἁγίων, παλαιῶν τε καὶ νέων, τῶν κατ' ἔπαυτον τὸν μῆνα Μάρτιον εορταζομένων, καὶ πάντε λόγους εἰς τὸν ἑθνεργετισμὸν τῆς Θεοτόκου, τὸν βίον καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῆς δούλης Θεοτόκου, τὸν βίον τοῦ ἁγίου Μάρκου τοῦ Ἀθηναίου, καὶ ἑτεῶν λόγων καὶ ἐπιστολῶν τοῦ αὐτοῦ ἁγίου καὶ τινος ἀκολουθίας. Τὸ βιβλίον εἶνε χρήσιμον παντὶ χριστιανῷ, ἰδίαι δὲ τοῖς κληρικοῖς. Σύνκειται ἐκ 32 τυπογραφικῶν φύλλων ἐκ σελ. 514, εἰς σχῆμα ἡμίων τῶν Α' καὶ Β'. τόμοι. Ἐβδόμηται παρὰ τῷ ἐκδότῃ (ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πετράκη ἀριθ. 36) καὶ τιμᾶται ἡρ. 3.

ΑΔΑΠΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. κ. Χ. Δημητριάδῃ. Βασιλεῖα Ἐπιστολαὶ ἐλήφθησαν μετὰ περιεχομένου ἐχρηματισμένου. Παραγγελίαι ἐντελοῦνται καθ' ἕκαστον ταχυδρομικῶς. — Γ. Κοκκάτῃ. Κύπρον. Ἐπιστολὴ μετὰ περιεχομ. ἐλήφθη ἀνεκτέλειστον ἀπ' αὐτοῦ. — Τ. Σαοηκομυδῇ. Μόσχῃ. Ἐλήφθη συνδρομῇ. — Α. Πηροπολίτῃ. Μοσχῇ. Βλαχεργῶν. Συνδρομῇ ἐλήφθη. — Μασ. Μεταμεταναστῆς Χανία. Συνδρομῇ ἐλήφθη. — Κόχρηστοῦμεν.

Τύποις Α. Κολλαρόκη καὶ Ν. Τριανταφύλλου
— Κάτωθεν τοῦ Δημαρχείου —